

vergadering **39**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 14 juni 2017

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	5
ACTUELE VRAAG van Marino Keulen aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de plannen om de diameter van nieuwe bomen langs gewestwegen te beperken	5
ACTUELE VRAAG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het onverdoofd of onvoldoende verdoofd slachten van kippen in slachthuizen	8
ACTUELE VRAAG van Stefaan Sintobin aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de beslissing van De Lijn om de bestelling van nieuwe trams opnieuw te gunnen aan het Spaanse CAF en de gevolgen voor de werkgelegenheid bij Bombardier Brugge	
ACTUELE VRAAG van Renaat Landuyt aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de beslissing van De Lijn om de bestelling van nieuwe trams opnieuw te gunnen aan het Spaanse CAF en de gevolgen voor de werkgelegenheid bij Bombardier Brugge	12
ACTUELE VRAAG van Lode Ceyssens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de aanpak van verkeersonveilig gedrag	16
ACTUELE VRAAG van Piet De Bruyn aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de naleving van de mediarijchlijnen inzake zelfdoding	19
ACTUELE VRAAG van Rob Beenders aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het aantal abonnees dat de vaste vergoeding op de waterfactuur moet betalen zonder waterverbruik	22
ACTUELE VRAAG van Lydia Peeters aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de bevraging van de gemeentebesturen naar aanleiding van de voorbereiding van een positieve en negatieve lijst voor de woonreservegebieden	
ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het verdere proces met betrekking tot de woonreservegebieden	
ACTUELE VRAAG van Lode Ceyssens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de bevraging bij de gemeenten naar de woonreservegebieden	
ACTUELE VRAAG van Ingrid Pira aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de bevraging van de gemeentebesturen in het kader van de opmaak van een positieve en negatieve lijst voor de woonreservegebieden	26

VOORSTEL VAN DECREET van Willem-Frederik Schiltz, Matthias Diependaele, Peter Van Rompuy, Jos Lantmeeters, Jenne De Potter en Paul Cordy houdende wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat de opcentiemen op de onroerende voorheffing betreft – 1187 (2016-2017) – Nr. 1 Voorstel tot spoedbehandeling	32
ACTUELE VRAAG van Bart Nevens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de aanwending van de financiële reserves van Recupel en Bebat	33
VOORSTEL VAN DECREET van Willem-Frederik Schiltz, Matthias Diependaele, Peter Van Rompuy, Jos Lantmeeters, Jenne De Potter en Paul Cordy houdende wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat de opcentiemen op de onroerende voorheffing betreft – 1187 (2016-2017) – Nr. 1 Voorstel tot spoedbehandeling	35
ACTUELE VRAAG van Peter Van Rompuy aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de impact van de recente Britse verkiezingen op de brexit-onderhandelingen en de Vlaamse export	36
ACTUELE VRAAG van Koen Daniëls aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de scholenfusies in het katholieke onderwijsnet en de bestuurlijke optimalisatie in het onderwijs	40
ACTUELE VRAAG van Kathleen Krekels aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de mogelijke blokkering van ondersteuningsnetwerken in het kader van het M-decreet	44
ACTUELE VRAAG van Caroline Gennez aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de problemen van de combinatie Overeenkomst Alternierende Opleiding (OAO) en vakantiewerk	
ACTUELE VRAAG van Kathleen Helsen aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over vakantiewerk voor studenten in een alternierende opleiding	48
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	52
VOORSTEL VAN DECREET van Willem-Frederik Schiltz, Matthias Diependaele, Peter Van Rompuy, Jos Lantmeeters, Jenne De Potter en Paul Cordy houdende wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat de opcentiemen op de onroerende voorheffing betreft – 1187 (2016-2017) – Nr. 1 Voorstel tot spoedbehandeling	52
Algemene bespreking	53
Artikelsgewijze bespreking	54
VLAAMS INSTITUUT VOOR VREDE EN GEWELDPREVENTIE Benoeming van twee leden van de raad van bestuur	54

REKENING VAN HET VLAAMS PARLEMENT OVER HET BOEKJAAR 2016	
– 11 (2016-2017) – Nr. 1	
REKENING VAN DE VLAAMSE OMBUDSDIENST VOOR HET	
BEGROTINGSJAAR 2016	
– 45-A (2016-2017) – Nr. 1	
REKENING VAN HET KINDERRECHTENCOMMISSARIAAT VOOR HET	
BEGROTINGSJAAR 2016	
– 46-A (2016-2017) – Nr. 1	
REKENING VAN HET VLAAMS VREDESINSTITUUT VOOR HET	
BEGROTINGSJAAR 2016	
– 48-A (2016-2017) – Nr. 1	
Bespreking en stemmingen	55
VOORSTEL VAN DECREET van Willem-Frederik Schiltz, Matthias	
Diependaele, Peter Van Rompuy, Jos Lantmeeters, Jenne De Potter en	
Paul Cordy houdende wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13	
december 2013, wat de opcentiemen op de onroerende voorheffing	
betreft	
– 1187 (2016-2017) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	56
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	56
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	58
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	58

OPENING VAN DE VERGADERING**Voorzitter: de heer Jan Peumans**

– De vergadering wordt geopend om 14 uur.

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldigingingen zijn ingekomen van de volgende leden:

Rik Daems, Marnic De Meulemeester, Katrien Schryvers: ambtsverplichtingen;

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Jan Bertels, Karin Brouwers, Bart Caron, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Jean-Jacques De Gucht, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Lies Jans, Vera Jans, Marius Meremans, Peter Persyn, Joris Poschet, Freya Saeys, Katia Segers, Ann Soete, Martine Taelman, Wilfried Vandaele, Elke Van den Brandt, Tine van der Vloet, Miranda Van Eetvelde, Bart Van Malderen, Manuela Van Werde: door het Vlaams Parlement toegestane zending;

Guy D'haeseleer, Yamila Idrissi, Elisabeth Meuleman, Steve Vandenberghe, Freya Van den Bossche, Johan Verstreken: gezondheidsredenen.

Minister Philippe Muyters is eveneens verontschuldigd, wegens zending in het buitenland.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 60/32)

ACTUELE VRAAG van Marino Keulen aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de plannen om de diameter van nieuwe bomen langs gewestwegen te beperken

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Minister, bomen doden geen mensen. Er bestaan eigenlijk geen gevaarlijke bomen. Dat weet u beter dan wie ook. Negen van de tien ongevallen in het verkeer hebben te maken met menselijk falen. We zijn ondertussen gekomen tot 320 doden per jaar, en dat zijn er, laat dat duidelijk zijn, 320 te veel, maar we zijn op de goede weg.

Als er iets moet gebeuren om de verkeersveiligheid te verhogen en te verbeteren, dan moeten we op de eerste plaats zorgen dat mensen via verkeerseducatie beseffen dat een heer of een dame zijn in het verkeer een opdracht is voor ons allemaal. Daarnaast moeten we ook de pakkans vergroten. Afgelopen vrijdag was al dagenlang aangekondigd dat er een grote controle zou zijn op drinken achter het stuur, en uiteindelijk loopt zelfs een politiecommissaris in Oost-Vlaanderen tegen de lamp. Dat geeft aan dat mensen beseffen dat als ze de regels in het verkeer aan hun laars lappen, de kans op betrapping en sanctionering feitelijk nihil is.

Minister, daar moet u op inzetten. Voor Open Vld mogen bomen, ook dikke bomen, nog altijd langs de wegen worden geplant. Mijn vraag aan u is niet of u gevaarlijke bomen kent, maar wel: is dat nu een beslissing van u of is dit louter een aankondiging?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik betreur wel een beetje de heisa die hierrond is ontstaan, maar dat wil ongetwijfeld ook zeggen dat de communicatie op basis van een schriftelijk antwoord, die in de formulering wellicht beter had gekund, ineens een cascade aan reacties heeft teweeggebracht.

Voor alle duidelijkheid, dit gaat niet om nieuwe regelgeving. Dit zit reeds vervat in een omzendbrief van de eerste helft van 2014. Dat is dus niks nieuws. Ik verdedig resoluut wat daarin staat.

Als we wegen aanleggen, letten we op de leesbaarheid zodat de bestuurder gemakkelijk de weg kan lezen in functie van de preventie van ongevallen. We maken ook vergevingsgezinde wegen. Mensen maken fouten, daar wijst u terecht op. Wanneer mensen tegen een boom of een ander obstakel aan rijden, dan is dat niet altijd omdat ze roekeloos waren of wat ook. Ik kan ook niet zeggen: eigen schuld, dikke bult. Het gebeurt dikwijls op basis van een menselijke fout. Vandaar dat we in de regelgeving hebben gepland, net om de impact van ongevallen te beperken, om een veiligheidsstrook te hebben langs de weg, afhankelijk van het snelheidsregime. Gaat het bijvoorbeeld over een weg waar maximaal 70 kilometer per uur geldt, dan hanteren we daar een veiligheidsstrook van 3 meter naast de weg. In die strook planten we enkel kleine begroeiing aan als het gaat over de aanleg van nieuwe wegen. Aan de bestaande wegen verandert er dus niks. Enkel als we nieuwe aanplantingen moeten doen, of nieuwe wegen installeren, nemen we een veiligheidsperimeter van 3 meter.

Als je dus een menselijke fout of een stuurfout maakt, kun je die nog corrigeren. In die strook komt dus enkel dunne begroeiing. Daarbuiten mogen dikke bomen, absoluut. We gaan die zelf ook aanplanten. Dat is net de bedoeling.

Is dat zo wereldvreemd? Maar neen! In Nederland gebruikt men dat ook. In Duitsland gebruikt men dat ook! Men hanteert er andere maten. In Nederland gaat het in die veiligheidsstrook over maximaal 7 centimeter. Of 6, ik wil het kwijt. Maar het is alleszins minder dan 10 centimeter, zoals bij ons. Dat is dus niet zo onnozel, dat is niet wereldvreemd. De positieve effecten die we beogen op het vlak van milieu en van de verlaging van de wegen, met het temperende effect op de snelheid: dat behouden we als we die grotere bomen op een afstand van 3 meter plaatsen. Al die positieve effecten van groen behouden we. Ik wil er net voor zorgen dat we met deze regelgeving niet minder, maar méér groen hebben. Er is geen contradictie tussen groen en verkeersveiligheid. Ik vind onze ambitie prima: een combinatie van meer groen langs de wegen en meer verkeersveiligheid.

Marino Keulen (Open Vld): Ik heb de indruk dat u nu heel politiek antwoordt. Niemand is tegen meer groen langs de wegen. Ik denk dat dit op heel veel plaatsen in de gemeente zo is. Als je een open gebied hebt, en daar loopt een weg door, planten wij heel vaak bomen net omwille van de verkeersveiligheid omdat dit blikveldvernauwend werkt en veel beter het tracé van de weg aangeeft. Dit moet ertoe leiden dat automobilisten hun snelheid aanpassen en dus minder hard gaan rijden. Dat is een realiteit, vanuit de universiteit van het leven.

In Nederland is uit onderzoek gebleken dat wat betreft de killers in de berm en de vangrails met stip op één staan. De bomen op twee, en op drie, daar heel kort achter, de verkeersborden, duikers en andere dingen die daar aanwezig zijn. U had het over bomen, en over 'grotere bomen' – die term hebt u gebruikt. Nu gaat het over bomen met een diameter van maximaal 10 centimeter. Ik ben het daar absoluut niet mee eens. Wij moeten beleid voeren en niet inzetten op symbolen. Of is dat ondertussen inderdaad losgelaten en bent u ook doordrongen van het

principe dat er inderdaad in Vlaanderen en in de rest van de wereld geen gevaarlijke bomen bestaan?

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Mijnheer Keulen, misschien had u eens mijn schriftelijke vraag over dit onderwerp kunnen bekijken. In die vraag, die de discussie in de pers heeft gebracht, staat heel duidelijk dat het gaat over een beleid dat niet nieuw is. Het was een vraag over het handboek 'Vergevingsgezinde wegen'.

Ik besef heel goed dat dit in een land met weinig groen een gevoelige discussie is. Minister, u zei het al: wij willen meer groen én meer verkeersveiligheid. Er worden geen bomen gekapt. Het is alleen in de redresseerstrook dat we kiezen voor bomen met een omtrek van ongeveer 30 centimeter. U hebt gelijk, minister, dat we moeten inzetten op veilig rijgedrag. En het is de snelheid die zorgt voor ongevallen.

Minister, wij zetten niet alleen in op vergevingsgezinde wegen met bomen die in de eerste 1, 2, 3 meter langs de weg kleiner moeten zijn, maar ook op kreukelpalen. Kunt u daarover iets zeggen, want dat is een belangrijke investering?

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Mijnheer Keulen, u bent begonnen met te zeggen dat bomen geen mensen doden. Dat klopt. Maar ook verlichtingspalen doen dat niet. Toch investeren we in Vlaanderen heel veel geld in kreukelpalen. In dat opzicht wil ik toch wel zeggen, collega's, dat we ons moeten hoeden voor de discussie of er al dan niet bomen langs gewestwegen moeten staan. Bomen zijn belangrijk. Bomen kunnen, zoals de heer Keulen aanhaalt, inderdaad ook een snelheidsremmend en dus veiligheidsverhogend effect hebben. Maar mijn partij heeft ook in het verleden al gepleit voor de vergevingsgezinde weg. Daarom heb ik hierover verleden jaar al een vraag gesteld. Iedereen maakt al wel eens een fout. Daarom moeten wij er maximaal voor zorgen dat die fout niet onmiddellijk fataal wordt afgestraft. Daarom denk ik dat het goed is om bij een nieuwe inrichting van de weg erover na te denken hoe we die fatale klap tegen die boom kunnen vermijden. Op de ene plaats met een obstakelvrije ruimte, op de andere plaats met dunnere bomen. Minister, is er, zonder de kaalkap te vragen van alle dikke bomen langs de gewestwegen, een bereidheid om langs bestaande wegen in bochten en dergelijke, waar in het verleden al ongevallen zijn gebeurd, de situatie te herbekijken?

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, minister, het is hartverwarmend dat iedereen hier pleit voor meer groen. Daar zijn wij dagelijks mee bezig. Ik hoop dat we ook meer groen krijgen op politiek vlak. *(Opmerkingen van minister Ben Weyts)*

U enkel langs de weg, minister, voor ons mag dat wat breder gaan.

Ik moet de heer Keulen toch wel gelijk geven. Ik dacht ook dat de grootste oorzaken van verkeersongevallen, dat weten we toch allemaal, onaangepaste snelheid en rijgedrag zijn. Dat er af en toe eens een fout gebeurt, dat wil ik nog mee in rekening brengen, maar u mag ook niet vergeten, minister, dat die bomen langs de weg ook onze stofzuigers van CO₂ zijn. Die hebben ook een belangrijke functie op dat vlak.

Bovendien, volgens een aantal specialisten, ook de heer Keulen, zorgt het laan- of poorteffect ervoor dat mensen hun rijgedrag aanpassen.

Minister, in plaats van, en dat zat een beetje in de communicatie, deze algemene aanpak, is het niet beter om op maat te werken? Is het niet beter om te kijken

waar we een probleem hebben? En waar we geen probleem hebben, nog altijd voluit te kiezen voor de aanplant van bomen die hun normaal volume mogen halen, ook langs de wegen? Is een aanpak op maat niet meer aangewezen?

Minister Ben Weyts: Natuurlijk is een aanpak op maat altijd aangewezen, maar wij bieden natuurlijk een kader aan via een omzendbrief voor de aanleg van weg-infrastructuur. We doen dat op verschillende manieren. We bieden ook richtlijnen aan voor de aanleg van vergevingsgezinde wegen, vanuit het oogpunt om ongevallen te vermijden maar ook om de impact van een eventueel ongeval zoveel mogelijk te beperken. We zeggen echt wel hetzelfde, hoor.

Binnen die strook, mijnheer Keulen, van 3 meter zorgen we voor dunnere begroeiing met een maximumdiameter van 10 centimeter. Ik zei het: in Nederland is het minder, in Duitsland is het minder. Daar nemen ze 8 centimeter respectievelijk 6 centimeter. Het is niet dat wij zo wereldvreemd zijn op dat vlak. Dat geldt ook voor andere obstakels zoals hier werd opgemerkt. Dat is juist. Ofwel werken we met kreukpalen, die bestaan uit materiaal dat de impact vermindert bij een aanrijding, ofwel kiezen we voor verplaatsbare palen die we buiten die perimeter kunnen zetten.

Daarnaast, bomen hebben inderdaad een snelheidsverlagend effect, nog los van de positieve effecten op milieuvlak. Met bomen op 3 meter afstand behouden we dat effect. Dat doet daar niets van af. Vandaar dat ik zeg: met deze regelgeving zorgen we effectief voor meer groen en meer verkeersveiligheid. Het ene hoeft niet in contradictie te staan met het andere. Bij ongevallen wordt ook altijd, en daarvoor is de provinciale commissie Verkeersveiligheid het meest uitgelezen forum, op basis van een beschrijving van het gebeurde bekeken of we niet kunnen zorgen voor een verbetering van de weginfrastructuur. In de provinciale commissie Verkeersveiligheid moeten zulke zaken ter sprake komen. Alleszins is het bij ons ook altijd de bedoeling om te leren uit wat heeft plaatsgevonden, uit de ongevallen die we niet hebben kunnen vermijden.

Marino Keulen (Open Vld): Ik blijf het een vreemd signaal vinden, minister. Ik neem er nog altijd geen vrede mee. Drie weken geleden stond heel Vlaanderen op stelten door de boskaart en wegens te weinig bossen in de Vlaamse regio. U geeft nu als Vlaamse overheid een ander signaal met bijhorende motivatie.

Ik denk nog altijd, minister, als we iets willen doen aan de verkeersveiligheid, en dat is wat ons drijft en motiveert, is het inderdaad via educatie, maar vooral via een betere weginrichting. Daar is nog heel wat werk aan. Ook de pakkans vergroten, is zinvol.

Ga samen zitten met minister Jambon. Zorg ervoor dat de mensen niet het gevoel hebben dat wat ze ook doen in het verkeer, hoeveel regels ze ook aan hun laars lappen, dat ze dat straffeloos kunnen doen. Dat is vandaag eigenlijk de opvatting die in Vlaanderen heel sterk leeft. Dat is eigenlijk heel slecht voor de verkeersveiligheid in de Vlaamse regio.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het onverdoofd of onvoldoende verdoofd slachten van kippen in slachthuizen

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Minister, collega's, tussen de theorie en de praktijk gaapt soms een grote kloof. In principe is verdoving

bij het slachtproces verplicht, maar soms loopt het natuurlijk mis in de praktijk. Bij kippen gaat het – volgens de meest optimistische inschattingen – om een slaagpercentage van 95 procent. Dat lijkt heel veel, maar het gaat voor pluimvee om 260 miljoen dieren per jaar.

260 miljoen dieren per jaar is een gigantisch aantal. Als je daar dan die 5 procent van neemt waarbij het misloopt bij het verdoofd slachten, dan kom je direct aan miljoenen dieren per jaar.

Minister, op zich moeten we daar natuurlijk iets aan doen, zoveel is duidelijk. Maar de slachthuizen hebben ook een toelating gekregen om aanpassingen aan te brengen aan hun verdovingstechniek zodat de kans dat een dier nog bij bewustzijn is bij het slachten, verhoogt, en dat kan natuurlijk niet. Minister, mijn concrete vraag is: wat gaat u ondernemen om ervoor te zorgen dat de verdovingstechniek bij het slachten wel degelijk op punt staat?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: In Vlaanderen worden inderdaad heel veel kippen geëxporteerd en geslacht, 250 tot 300 miljoen op jaarbasis. Dat is gigantisch veel. Dat gebeurt in hoofdzaak op basis van twee technieken, namelijk verdoving via een waterbad waar elektriciteit op wordt gezet of via gasverdoving. Voor alle duidelijkheid, beide technieken hebben wel wat beperkingen op vlak van dierenwelzijn en veroorzaken dierenleed. Algemeen wordt aangenomen dat de huidige toepassing van het waterbad negatiever is voor het dierenwelzijn dan de gasstechniek, maar ook ten aanzien van de gasverdoving is er wel kritiek, niet het minst van de European Food Safety Authority (EFSA) bijvoorbeeld. Een studie zegt dat voor de gasverdoving je enerzijds het probleem hebt dat CO₂ aversief is. Dat wil zeggen dat dat verstikkingsverschijnselen veroorzaakt, en dus heel wat stress en leed veroorzaakt bij dieren. Nog een nadeel is dat het niet onmiddellijk leidt tot verdoving, maar dat het minstens 30 seconden duurt. Dat zijn twee nadelen verbonden aan die techniek.

We zijn er een tijdje mee bezig en we hebben het er in de commissie ook al over gehad. Er loopt een onderzoek aan de universiteit van Gent, dat eind dit jaar begin volgend jaar wordt afgewerkt, en waarbij wordt gefocust op een verbetering van de techniek in functie van dierenwelzijn, dus minder dierenleed bij het toepassen van de verdoving via dat waterbad. Op basis daarvan wil ik ook een beslissing nemen of we de weg volgen van dat waterbad, weze het met een verbeterde techniek in functie van het dierenwelzijn, ofwel dat we resoluut kiezen voor de gasverdoving. Dat zijn de twee pistes die voorliggen. Intussen vind ik wel – we voeren daar nu controle op – dat de verdoving moet worden gerespecteerd, namelijk dat de normen die ook Europees bepaald worden, gerespecteerd moeten worden en dat we ons ervan moeten kunnen vergewissen dat de verdoving effectief heeft gewerkt en dat maar een minimaal aantal dieren dat de facto onverdoofd is, wordt geslacht. Het is echt de bedoeling om maximaal in functie van het dierenwelzijn, wars van economische belangen, ervoor te zorgen dat in Vlaanderen wat kippen betreft de dieren maximaal verdoofd worden geslacht.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Minister, het klopt inderdaad dat we het thema al hebben behandeld in de commissie. Collega Engelbosch heeft hier trouwens vragen over gesteld. Ik stel vast dat we een studie afwachten om het dierenwelzijn nog te verhogen. U weet dat we in het kader van de rituele slachtingen een bemiddelaar hebben aangesteld. Oorspronkelijk had die de tijd tot de zomer van dit jaar, maar vanwege de urgentie hebben we gezegd dat hij tegen maart 2017 met een rapport naar het parlement moest komen. Ik denk dat we in dezen dezelfde piste moeten volgen. In plaats van eind dit jaar een studie op te leveren, stel ik voor dat u aan de universiteit van Gent vraagt om al in september

met resultaten af te komen, zodat we zo snel mogelijk die onverdoofdkwestie voor de kippen kunnen oplossen.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Minister, ik dank u alvast voor uw antwoord. Ik wil me aansluiten bij de vraagstelling. Ik denk dat iedereen het erover eens is dat bij het slachtproces de beste methode van verdoving moet worden toegepast om zo weinig mogelijk dierenleed te veroorzaken. Ik was een beetje gechoqueerd de afgelopen dagen door de berichtgeving alsof er niet goed zou worden verdoofd en dat dat enkel veroorzaakt was vanuit economisch oogpunt.

Minister, als ik het goed begrepen heb, zijn er duidelijk wat zaken te onderzoeken op het vlak van dierenwelzijn, zowel wat de methode van het elektrobad betreft als die van de CO₂-vergassing. Die kunnen niet zonder enige discussie worden toegepast. Minister, ik heb een vraag in verband met de inhoud van de studie in dezen.

Welk dierenleed brengt de CO₂-vergassing met zich mee? En wordt die norm die wordt toegepast, ook effectief onderzocht in die studie? Ik heb begrepen dat daar op Europees niveau heel wat discussie over bestaat.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): We moeten er inderdaad alles aan doen om het dierenleed zo veel mogelijk te vermijden. Recent hebben we problemen gekend met de slachthuizen van varkens. U hebt daar een convenant gesloten om het dierenwelzijn te verbeteren. Zult u voor de pluimveeslachthuizen ook een convenant sluiten om ook daar het dierenwelzijn te verbeteren?

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Els Robeyns (sp.a): Minister, in Nederland is men in 2009 al tot de conclusie gekomen dat een elektrisch waterbad niet de garantie geeft op een degelijke verdoving. Men heeft daar gekozen voor de meest diervriendelijke methode, namelijk de gasbedwelmings. Bij ons is er vandaag blijkbaar nog discussie over wat nu precies de meest diervriendelijke methode is, maar het is alleszins onaanvaardbaar dat die discussie aanleiding geeft tot het feit dat dieren onverdoofd worden geslacht, want dat is de minst diervriendelijke methode.

Minister, ik heb u net horen zeggen dat u meer zult laten controleren of die dieren effectief voldoende verdoofd zijn in het slachthuis. Ik heb ook begrepen dat voor de afwijking van de stroomsterkte de slachthuizen een monitoring moeten doorvoeren om dat juist te bewijzen. Gebeurt dat vandaag effectief en welke conclusies kunnen we daaruit trekken?

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Minister, ik wil de oproep van een aantal collega's ondersteunen. Het is inderdaad onaanvaardbaar dat op een dergelijk grote schaal – hoewel het slechts over een klein percentage gaat, maar over een groot aantal in absolute cijfers – dieren onverdoofd worden geslacht in de context van een slachthuis. Ik heb u dat horen veroordelen.

In een ander dossier over het ritueel slachten zijn we zeer snel gegaan, in mijn ogen ook wel terecht. In het rapport van de heer Vanthemsche stond de opmerking dat er ook wel een aantal zaken fout liepen in slachthuizen bij de gewone slacht. Nu komen die zaken ook aan die oppervlakte, en dan vind ik het tijdsperspectief toch wel zeer lang. Mijn vraag is – en ik steun de oproep van de

heer Sanctorum – of het echt niet mogelijk is om vroeger opheldering te krijgen over die technieken en dan echt te gaan voor de meest diervriendelijke methode?

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, we stellen vast dat er bij de slachtprocedure inderdaad iets misloopt. In globa loopt alles zoals het hoort maar wanneer toch een beperkt aantal – in absolute cijfers gaat het echter over een aantal miljoenen kippen – slecht verdoofd of onverdoofd wordt geslacht, dan moeten we naar alternatieve werkwijzen zoeken. Als we terecht niet aanvaarden dat dieren pijn lijden om religieuze motieven, dan mag dat ook niet het geval zijn om economische redenen.

Het probleem is inderdaad niet nieuw: begin januari 2016 heeft de heer Engelbosch de discussie op de agenda geplaatst. We zijn nu anderhalf jaar later en we komen nog altijd niet veel verder dan te verwijzen naar diezelfde studie. Mevrouw Robeyns heeft al verwezen naar Nederland, maar zijn er andere Europese landen die tot voorbeeld kunnen strekken? Zijn er andere Europese voorbeelden die de richting kunnen bepalen hoe we deze slachtmethode zo diervriendelijk mogelijk kunnen toepassen?

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

Jelle Engelbosch (N-VA): Het klopt dat ik anderhalf geleden melding heb gemaakt van dit probleem en dat de minister toen onmiddellijk heeft gezegd dat er een studie bezig was om dat probleem aan te pakken. Er kan enerzijds geen verbod worden ingesteld op het onverdoofd slachten als anderzijds de verdovingstechnieken hier en daar blijken te haperen. We moeten er dan ook voor zorgen dat die technieken op punt staan.

Ik hoor hier heel veel over de norm van de stroomsterkte, maar dat lost volgens mij het probleem niet op, minister. Wat dat waterbad betreft, zijn sommige kippen zo dom hun kop in te trekken waardoor ze niet worden verdoofd. Bovendien zorgt het levend aanhangen van die dieren voor een druk op hun borstkas. Volgens mij zal de conclusie van de studie sowieso zijn dat het verdoven met een gasmengsel, ik zeg niet met CO₂, beter is. Als dat inderdaad blijkt uit die studie, zult u dan met die conclusie aan de slag gaan en de sector laten omvormen naar dat gasmengsel?

Ik hoor heel vaak economische overwegingen, maar ik vind niet dat we dierenwelzijn mogen achterstellen op economische overwegingen. Minister, ik reken erop dat, als het de conclusie is uit de studie, u ook daadwerkelijk de sector laat omvormen.

Minister Ben Weyts: Voor alle duidelijkheid, ik heb enkel weet van Nederland dat resoluut kiest voor gasverdoving, maar niet van andere Europese landen. Er is ook een Europese verordening. En nogmaals, het is geen zwart-witverhaal: ook aan het gebruik van gas zijn er nadelen verbonden voor het dierenwelzijn.

Wat het elektrobad betreft, is op bepaalde plaatsen in het waterbad de intensiteit minder groot. In het midden is er minder intensiteit dan aan de buitenkant. Dat is een van de nadelen van die techniek.

Ik heb gevraagd om de studie naar voren te trekken en er wat meer spoed achter te zetten, maar dat blijkt niet echt tot de mogelijkheden te behoren. Ik ga nog na wat mogelijk zou kunnen zijn. Dat moet mijns inziens leiden tot de keuze die we maken, ofwel een verbeterde techniek van het waterbad, ofwel gasverdoving. Dat moeten we dan in afspraken en samenwerking gieten met de sector zelf. Ik denk dat dat de finale doelstelling is om zo te zorgen voor minder dierenleed.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): We zijn het duidelijk kamerbreed eens dat er geen selectieve beoordeling mag zijn van dierenleed. Of het nu een ritueel karakter heeft, of er economische motieven zijn, het maakt voor het dier niets uit en mag voor ons dus ook niets uitmaken.

Ik ben blij dat u in elk geval bij de onderzoekers aandringt om de studie sneller op te leveren. Ik heb begrepen dat het niet zo gemakkelijk is om die versnelling te verkrijgen. Probeer het toch nog eens en zeg dat het hele parlement mee aandringt om een snelle oplossing op tafel te krijgen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Stefaan Sintobin aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de beslissing van De Lijn om de bestelling van nieuwe trams opnieuw te gunnen aan het Spaanse CAF en de gevolgen voor de werkgelegenheid bij Bombardier Brugge

ACTUELE VRAAG van Renaat Landuyt aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de beslissing van De Lijn om de bestelling van nieuwe trams opnieuw te gunnen aan het Spaanse CAF en de gevolgen voor de werkgelegenheid bij Bombardier Brugge

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, het is hard aangekomen in Brugge. Het is vooral hard aangekomen bij de werknemers van Bombardier Brugge, en het is vooral hard aangekomen bij de gezinnen waarvan de man of de vrouw werkt bij Bombardier Brugge. De beslissing is definitief gevallen: Bombardier Brugge grijpt definitief naast het order, het grootste order ooit trouwens, van De Lijn. Het monstercontract van 146 trams ter waarde van 295 miljoen euro gaat naar het Spaanse CAF en niet naar Bombardier Brugge.

De voorstellen van CAF en Bombardier waren blijkbaar gelijkwaardig maar de prijs gaf, volgens de beslissing, de doorslag. Ik zou ook graag willen weten wat het prijsverschil juist was.

Er zouden ook een aantal afspraken zijn gemaakt tussen Bombardier en CAF over een commerciële samenwerking, alhoewel daar niets over op papier staat en er nog niets over is beslist. Zelfs de directie van Bombardier Brugge weet er niets van en was heel bondig in haar commentaar.

Bombardier zou de opdracht krijgen voor het ombouwen van 54 of 47 – ik ben het getal kwijt – hermelijntrams uit Antwerpen. Ook daarover staat er nog niets op papier en is het contract nog niet getekend.

Dit alles maakt voor mij duidelijk dat het gaat om een troostprijs voor Bombardier Brugge en dat men vanuit De Lijn, en misschien ook vanuit de Vlaamse Regering, probeert om de pil wat te verzachten voor de werknemers bij Bombardier. Het zou gaan om werkgelegenheid voor 10 tot 15 personen gedurende enkele jaren. Het is ook niet duidelijk hoe het staat met de aangekondigde ontslagen en met het order van de NMBS.

Minister, ik kreeg graag van u toelichting bij de beslissing van De Lijn.

De voorzitter: De heer Landuyt heeft het woord.

Renaat Landuyt (sp.a): Ik wil vooreerst de Vlaamse Regering danken voor de samenwerking. De minister-president heeft ervoor gezorgd dat zowel het federale

niveau, het Vlaamse niveau als het gemeentelijk niveau is samengekomen om tegenover de Europese directie één houding aan te nemen.

In die vergadering was het echter al duidelijk dat er een en ander zou kunnen mislopen met De Lijn, omdat de Europese directie in alle openheid zei niet veel te hebben gemerkt van de nieuwe oefening die De Lijn moest doen na de interventie van de Raad van State. Op dat vlak waren ze dus een beetje ontgoocheld. Eigenlijk, in alle openheid, kunnen we ook niet anders dan ontgoocheld zijn in de definitieve beslissing. Voor het eerst zal op de tram van De Lijn stappen immers anders zijn: het is niet meer op onze tram, maar op een Spaanse tram. Keizer Karel zou dat misschien goed vinden, maar wat ons betreft, is dat toch wel een nieuw gegeven. Men is er binnen de spelregels niet in geslaagd om de grootste bestelling van De Lijn toe te kennen aan onze grootste specialist in Vlaanderen, zo niet in Europa, met name Bombardier. Dat blijft in feite een pijnlijke vaststelling.

Minister, ik verneem via de berichtgeving in de krant dat u het maximale binnen de wettelijke mogelijkheden hebt gedaan om te redden wat te redden viel inzake werkgelegenheid, en dus ook inzake specialiteit. Vandaar ook mijn vraag: wat is dat maximale? Hoe hebt u dat aangepakt en hoe garandeert u dat de zogenaamde troostprijs, die nog een beetje onduidelijk is, maximaal zal betekenen dat we nog een paar gezinnen kunnen redden van het probleem?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik wil eerst zeggen dat er naar aanleiding van de procedure voor de Raad van State een uitgebreider en beter gemotiveerd gunningsverslag werd opgemaakt, ook op basis van een onafhankelijke second opinion, wat de inschatting van de onderhoudskosten betreft. Dat leidde juridisch-technisch tot slechts één mogelijk resultaat, namelijk de gunning aan CAF. Voor kwaliteit scoorden beide gelijk, maar qua prijs was er een zeer groot, manifest verschil, voor de bouwkosten alleen 12 miljoen euro verschil en voor de hele levensloop van de trams 25 miljoen euro verschil. De raad van bestuur van De Lijn heeft op basis daarvan, unaniem trouwens, dus alle vertegenwoordigers, inclusief die van de vakbonden, gekozen voor de toekenning van het contract aan CAF. Men heeft eigenlijk die beslissing als een goede huisvader genomen. Juridisch-technisch kon men geen andere beslissing nemen.

We hebben bovendien ook al het mogelijke gedaan, binnen het wettelijk kader, om maximaal de werkgelegenheid te kunnen vrijwaren. Enerzijds hebben we zelf gewogen en gepleit voor een overeenkomst tussen Bombardier en CAF met betrekking tot enige onderaanneming, waarbij Bombardier toch een deel van de werkzaamheden op zich zou nemen en dus een deel van het contract in de praktijk zou uitvoeren, zodat er ook qua tewerkstelling een positief effect zou zijn in Brugge. In functie van die onderhandelingen hebben we in de raad van bestuur van De Lijn trouwens enkele keren de gunningsbeslissing uitgesteld, net om maximaal druk te zetten en ervoor te zorgen dat die onderhandelingen tot een resultaat zouden leiden. Ondertussen zijn de documenten tussen de beide constructeurs zo goed als rond en worden die momenteel door de beide juridische diensten geverifieerd. Men heeft een beslissing genomen. Er wordt nu een standstill van twee weken gerespecteerd. Die moet dienen om ook die overeenkomst te officialiseren en opnieuw maximaal druk te zetten op de beide partners, op de beide partijen.

Mijnheer Sintobin, daarnaast hebben we ook formeel de beslissing genomen met betrekking tot de koppeling van de Hermelijintrams. De gunning is door de raad van bestuur beslist. Er is een factuur van 23 miljoen euro. Dat zorgt voor tewerkstelling bij Bombardier Brugge. Die werkgelegenheid is zelfs vrijwel evenwaardig

aan die in de situatie waarin we de nieuwe trams zouden hebben gegund aan Bombardier, want in de praktijk zou dat ervoor hebben gezorgd dat enkel de eindassemblage in Brugge zou hebben plaatsgevonden. Dat zou ook maar voor 10 procent van de contractwaarde zijn geweest, en dus voor 20 à 25 vte's. Inzake de koppeling van de Hermelijntrams kunnen we zeggen dat het gaat om een contract ter waarde van 23 miljoen euro, dat zeker 15 jobs oplevert.

Ik denk dus dat we in dezen binnen het wettelijk kader maximaal als een goede huisvader zijn opgetreden, bezorgd voor de werkgelegenheid in Vlaanderen.

En je kunt het resultaat bekijken als iets negatiefs. Wel, we hebben het maximaal positieve gehaald uit een negatieve situatie.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, u verschuilt zich achter het principe van goede huisvader en achter het juridisch-technische aspect. Ik ken ook wel de Europese aanbestedingsregels.

U hebt het over een overeenkomst tussen CAF en Bombardier. Ik wil u wijzen op een persbericht van de directie van Bombardier Brugge, die zelf zegt dat er absoluut nog geen overeenkomst is en dat er absoluut nog geen contract is wat betreft de ombouw van de Hermelijntrams uit Antwerpen.

U zegt dus maar wat, want er staat nog niets van op papier. Het is jammer dat ik dit moet zeggen. Het heeft niets te maken met negatief zijn. Dit is de kroniek van een aangekondigde dood, omdat Bombardier geen visie heeft op een duurzame toekomst in Brugge.

En waar ik, met mijn simpel, gezond boerenverstand, en vele mensen met mij niet bij kan, is dat een subsidieslurpend bedrijf zoals De Lijn, dat jaarlijks 1 miljard euro belastinggeld krijgt, ervoor zorgt dat er jobs weggaan uit Vlaanderen. U hebt het over Europese aanbestedingsregels. Welnu, het is aan ons politici, hier, op het federale niveau en in Europa, om die regels te veranderen. Het principe van de nationale voorkeur bij dergelijke orders moet gelden! (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

Renaat Landuyt (sp.a): Collega's, ik wens niet mee te stappen in het zuiver negatieve. (*Opmerkingen van Bruno Tobback*)

De voorzitter: De heer Tobback doet weer lastig. Maar gaat u rustig verder, mijnheer Landuyt.

Renaat Landuyt (sp.a): Ik wens te benadrukken dat wij niet zomaar willen meestappen in het negatieve. In deze situatie zijn er duidelijk positieve stappen gezet. Alleen hoop ik dat in de overeenkomst die er zal moeten komen tussen CAF en Bombardier – want zo heb ik het begrepen – de druk maximaal zal worden gehouden op tewerkstelling richting Vlaanderen, richting Brugge.

Verder noteer ik wat betreft de bestelling van de aanpassing van de koppeling van de Hermelijntrams dat er een formele beslissing van gunning is. Je kunt dat moeilijk slecht nieuws noemen. Daarmee ben ik het volledig eens.

Ten slotte hoop ik dat men er bij de eindaanbesteding, de toewijzing, maximaal juridisch-technisch over zal waken om de druk op de verhouding tussen CAF en Bombardier hoog te houden.

Als ik goed geïnformeerd ben, is de les voor de toekomst dan toch wel dat de aanbesteding van de NMBS iets venijniger en beter is richting druk op tewerkstelling in Vlaanderen.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Martine Fournier (CD&V): Minister, ik denk dat iedereen hier aanwezig het een jammerlijke zaak vindt dat die bestelling van 146 trams niet kan worden gegund aan Bombardier, maar wel aan CAF. We zijn nu eenmaal gebonden aan de Europese regelgeving, de Europese wetgeving. Ik ga ervan uit dat de raad van bestuur dat heel nauwkeurig heeft nagekeken en dat men niet anders kon beslissen dan die gunning aan CAF te geven.

Het is wel een goede zaak dat er een commerciële samenwerking zal zijn tussen de twee bedrijven, tussen Bombardier en CAF. Ik ga ervan uit dat die commerciële samenwerking ook wel zal zorgen voor de nodige tewerkstelling.

Het is ook positief dat de 53 Antwerpse Hermelijntrams bij Bombardier zullen worden omgebouwd. Ik ga ervan uit dat dat wel degelijk zo zal zijn. Het is goed voor ongeveer 23 miljoen euro. Eventueel kan het nog worden uitgebreid met nog eens 31 trams.

Het mag worden gezegd dat de minister, en bij uitbreiding de Vlaamse Regering en de Federale Regering, hier hun werk hebben gedaan om de tewerkstelling bij Bombardier te garanderen.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, ik denk dat iedereen inderdaad voor tewerkstelling is, zeker in de eigen regio. Als er ontslagen vallen, is dat natuurlijk een zeer jammerlijke zaak. Dat is iets partijoverschrijdend.

Minister, wat ik vooral wil beklemtonen, is dat zowel de stad Brugge, VDAB als de Vlaamse Regering, de mensen die vandaag getroffen zijn moed moeten geven en hen naar een perspectief moeten begeleiden. Dat is de taak die wij nu nog kunnen uitoefenen. Aan de ene kant is er de Europese regelgeving. Ik denk dat iedere overheid het aan zichzelf verplicht is om de regelgeving te volgen.

Burgemeester Landuyt, zelfs indien u dat zou willen, zou u in Brugge niet alles aan een Brugse architect of een Brugse aannemer kunnen gunnen. De regels moeten worden gerespecteerd.

Minister, het is een goede zaak dat u voor 46 mensen toch nog deels een job hebt kunnen redden. U moet de druk in de toekomst hoog proberen te houden om, samen met minister Muyters en de rest van de Vlaamse Regering, een oplossing te vinden voor al de mensen die hierdoor getroffen zijn. *(Applaus bij Open Vld)*

Minister Ben Weyts: Er kan, voor de duidelijkheid, geen twijfel zijn. Het contract betreffende de Hermelijntrams is aan Bombardier gegund. Bombardier is overigens haast het enige bedrijf dat die techniek in huis heeft. Als ik het al van plan zou zijn, zou ik zelfs nergens anders kunnen gaan shoppen.

Mijnheer Sintobin, ik hoor hier een opmerkelijk pleidooi voor een wijziging van de aanbestedingsregels. Vlaanderen zou daar het eerste slachtoffer van worden. Het is u waarschijnlijk al opgevallen dat ons buitenland groter is dan ons binnenland. Dit is bij uitstek een exportland. Wij profiteren bij uitstek van al die aanbestedingsregels. Wij kunnen net veel meer naar het buitenland exporteren. Indien we ervoor zouden pleiten dat iedereen enkel in eigen land mag kopen, zouden we de revolver tegen ons eigen hoofd of tegen het hoofd van onze economie plaatsen. *(Applaus bij de N-VA, CD&V en Open Vld)*

Ik besef ten volle dat dit voor vele gezinnen een dramatische situatie is. Volgens mij hebben we, in onderling overleg met de Federale Regering en met alle leden van de Vlaamse Regering, maximaal het mogelijke gedaan om toch nog enkele positieve elementen uit dit negatieve verhaal te halen.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Ik merk dat bij de twee liberale partijen in het Vlaams Parlement applaus weerklinkt bij het verlies van enkele honderden jobs bij Bombardier in Brugge. (*Rumoer*)

Mijnheer Diependaele, als ik het heb over een verandering van de Europese aanbestedingsregels, heb ik het over overheidsbedrijven die 1 miljard euro per jaar aan belastinggeld ontvangen. Die bedrijven, die met belastinggeld worden betaald, zorgen ervoor dat jobs uit Vlaanderen verdwijnen. Ik vind dat een schande. Ik vind dat een argument om de regels te veranderen.

Mijnheer Landuyt, ik ben niet negatief. Ik wil echter niet naïef zijn. Ik ben een realist en ik weet dat we hier volgende week of binnen veertien dagen zullen staan met een actuele vraag aan minister Muyters over de wijze waarop hij de mensen die hun job kwijt zijn, naar ander werk zal begeleiden. Dat is de tragedie. Dat is het schandalige.

Renaat Landuyt (sp.a): Ik wil me niet mengen in het debat over de vormen van nationalisme die hier bestaan. Wat mij betreft, gaat het om de tewerkstelling. Ik ben dan ook zeer tevreden dat de Vlaamse Regering en de Federale Regering het maximum doen om de schade te beperken. Dit is geen euforisch moment. Zoals al is benadrukt, zijn we ontgoocheld. We moeten echter niet kibbelen over de definitie van nationalisme, maar samenwerken om de schade te beperken.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Lode Ceyssens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de aanpak van verkeersonveilig gedrag

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Voorzitter, in 2016 is een recordaantal boetes in het verkeer uitgeschreven. Dit is een serieuze stijging ten opzichte van 2015. Het positieve is dat duidelijk meer wordt gehandhaafd. We hebben het er daarnet nog over gehad. Indien we de verkeersveiligheid willen verbeteren, moet de pakkans bij onveilig of onreglementair gedrag stijgen. Op dat vlak zijn stappen vooruit gezet. Vooral de trajectcontrole speelt hierin een belangrijke rol.

Natuurlijk kruipen nog steeds bestuurders dronken of onder de invloed van drugs achter het stuur. Er is nog steeds sprake van onaangepaste snelheid. Dit probleem is nog het grootst in de bebouwde kom. Zo kan ik nog even doorgaan.

In het afgelopen jaar 2016 is het aantal verkeersdoden voor de eerste keer in jaren, na een jarenlange stagnatie, teruggelopen. Dat is een hoopgevend signaal, maar dat is natuurlijk geen eindstation. Wij moeten naar die tweehonderd verkeersdoden, of liefst nog minder, in 2020. We moeten dus alles op alles zetten om ons verkeer nog veiliger te maken. Sinds de zesde staatshervorming hebben we nu natuurlijk ook het instrument in handen om ook voor wat betreft sensibilisering de nodige stappen te zetten in Vlaanderen.

Minister, welke bijkomende initiatieven wilt u nemen om onze bestuurders er attent op te maken dat in eerste instantie onaangepast rijgedrag dikwijls de oorzaak is van veel ellende?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Zoals u terecht aangeeft, is 90 procent van de ongevallen te wijten aan menselijk gedrag, aan menselijke fouten. Waar staan we nu? In

2014 werden we geconfronteerd met opnieuw een stijging van het aantal verkeersdoden. Dat heeft ons met zijn allen tot een Vlaamse verkeersveiligheidsplan gebracht, dat een hele resem – maar liefst 25 pijlers – aan maatregelen bevat en waar we toch ook enige vruchten van kunnen zien. In 2015 was er voor het eerst weer een beperkte daling van het aantal verkeersslachtoffers. In 2016 was er een daling van het aantal verkeersdoden met 15 procent. En het eerste trimester van dit jaar dient zich ook goed aan met een verdere daling van het aantal verkeersdoden met 10 procent. Dat zit dus goed.

Die cijfers, samen met de controlecijfers en de boetecijfers die u vermeldt, vormen net een aanmoediging om door te gaan op de ingeslagen weg. Want we hebben nog wel heel wat in petto. Als het gaat over de rijopleiding, hebben we nog maar net de lat hoger gelegd op het vlak van het rijexamen zelf, maar ook inzake de rijopleiding leggen we de lat hoger en gaan we naar een verlenging van de minimale oefentermijn en een verplicht vormingsmoment en een verplicht terugkeermoment.

Ook de infrastructuur pakken we aan. We hebben de regel van de maximale snelheid op de gewestwegen van 90 naar 70 kilometer per uur ingevoerd. Daarenboven pakken we op jaarbasis 300 à 350 kruispunten aan, net in functie van de verkeersveiligheid: hoe kunnen we dat beter regelen en beter aanpakken, met kleine maatregelen of grote infrastructurele maatregelen? Dat gebeurt met een vast ritme. Tot slot is er ook de infrastructurele regel waarbij we zeggen dat elke euro die we investeren in weginfrastructuur – of het nu gaat om onderhoud of nieuwe aanleg – ook altijd een investering moet zijn in meer verkeersveiligheid in de praktijk.

Tot slot is er ook een repressief luik, namelijk de trajectcontroles die we voluit aan het uitrollen zijn in heel Vlaanderen, met een grote beweging, volgend jaar, in 2018, met de aanpak van de autostrades en een bijna-gebiedsdekkend systeem op onze autosnelwegen van slimme camera's die zowel bruikbaar zijn in functie van criminaliteitsbestrijding als om de maximale snelheid te gaan controleren. Maar we gaan ook radicaal digitaal inzake flitspalen. De huidige, analoge flitspalen maken we digitaal. En we maken daar meteen ook trajectcontroles van. Ook dat is extra.

Er zijn ook meer controles op het vlak van rijden onder invloed. Ik kan daar zelf van getuigen. Ik was in heel mijn carrière als wagenbestuurder nog nooit gecontroleerd, op wat dan ook. De afgelopen maanden ben ik twee keer tegengehouden in functie van een alcoholcontrole. Dus, de beloftes die daar zijn gemaakt door collega Jambon op federaal niveau met betrekking tot het opvoeren van de controles, en zelfs gaan naar één op drie bestuurders die per jaar gecontroleerd moeten worden, zie ik ook effectief gebeuren in de feiten.

Dat zijn allemaal stappen die we zetten, op alle niveaus, naar meer verkeersveiligheid. Dat is een positieve evolutie. En gelukkig zien we dat ook in de cijfers vertaald.

Lode Ceyssens (CD&V): Minister, bedankt voor uw uitvoerige antwoord, waarin u ook naar andere zaken verwezen hebt dan de mentaliteit. Verkeersveiligheid bestaat inderdaad niet uit één aanpak, dat is en-en-en-en-en. Maar vandaag ging het hier heel specifiek over mentaliteit, een verkeerde mentaliteit achter het stuur, onaangepast rijgedrag. U hebt verwezen naar de rijopleiding, de vorming voor de begeleider en het terugkommoment.

Ik zou bijkomend de volgende vraag willen stellen: gezien de bijkomende instrumenten die we nu hebben, welke initiatieven gaat u nemen om in te spelen op het bewust maken van onze toekomstige bestuurders van een aangepast rijgedrag en hoe belangrijk dat is in het totale plaatje van verkeersveiligheid?

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Mijnheer Ceyssens, u hebt een aantal maatregelen opgesomd en de minister heeft al gezegd welke er worden genomen om de cultuuromslag effectief in te zetten. In het artikel dat vandaag in Het Nieuwsblad stond, stond nog een andere interessante vergelijking: in Vlaanderen zijn er drie keer zoveel inbreuken als in Wallonië. Experts, met name het BIVV, zeggen daarover dat dat komt doordat er in Vlaanderen veel meer wordt gecontroleerd, onder andere door de trajectcontroles. De VSV zegt dat Vlaanderen veel meer aan de kar van de verkeersveiligheid trekt. Experts refereren ook aan het verkeersveiligheidsfonds, iets dat in Wallonië niet bestaat, of het verkeersveiligheidsplan, dat in Wallonië ook niet bestaat.

Mijnheer Ceyssens, het is interessant om te zien dat die cultuuromslag, waar u terecht om geeft, eigenlijk al is begonnen en dat die is gebaseerd op concrete maatregelen die de minister neemt. Kunnen we beter? Absoluut. Zijn wij in dit parlement bereid om de regering te ondersteunen als er minder populaire maatregelen worden genomen? Zeer zeker.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Minister, de sérieux van elk reglementerend beleid is eigenlijk de handhaving. Collega Ceyssens, als u zegt dat het nog altijd problematisch is gesteld met ons gedrag in het verkeer als het gaat over drinken, snelheid en het gebruik van drugs, dan blijkt dat er nog een gigantische weg kan worden afgelegd om de pakkans aan te scherpen.

Minister, we zijn in deze zaak nog te veel rubberen leeuwen: we brullen wel, maar bijten niet. U geeft zelf aan dat de kans op betrapping heel beperkt is. Iedereen kan voor zijn eigen gemeente uitmaken hoe vaak dit type van controle wordt gedaan. Gemeenten en het federale ministerie van Binnenlandse Zaken moeten aan de verkeerspolitie opnieuw de prioriteit geven die de dienst toekomt. Dat is ook wat de mensen vragen. Praat met wie u wilt in uw gemeente: snelheid en alles wat te maken heeft met verkeersveiligheid, zijn voor veel mensen prioriteit nummer één.

Minister Ben Weyts: U hebt overschot van gelijk als u zegt dat de verkeersveiligheidscultuur nog niet is ingebakken in de Vlaamse genen. Het laatste onderzoek van het BIVV was op dat vlak heel frappant. Op basis van een Europese vergelijking kwam het onderzoek tot de constatactie dat in Vlaanderen een derde van de mensen niets zegt als ze zien dat iemand in duidelijk dronken toestand toch achter het stuur kruipt. Op dat vlak scoren we heel veel slechter dan in andere landen. In sommige landen zeggen drie op de drie mensen wel iets en treden ze op. Daar is dus nog werk aan de winkel.

We trachten dat dan ook ingang te doen vinden via sensibilisering en educatie. Daarstraks was ik dat vergeten te vermelden. Ook is er het terugkommoment waarbij we niet alleen nieuwbakken chauffeurs die zes of negen maanden geleden hun rijbewijs hebben verworven, laten kennismaken met gewijzigde verkeerssituaties, met hard remmen op een glad of nat wegdek. Ook inzake sociaal rijgedrag trachten we hun een en ander bij te brengen, zoals men dat ook in Oostenrijk met groot succes heeft gedaan.

Tot slot laten we ook het sociaal rijgedrag meespelen bij de examinering, bij het rijexamen. We voeren een risicoperceptietest in, waarbij men rekening moet houden niet alleen met het beheersen van de eigen wagen, maar ook met de andere deelnemers aan het verkeer, en vooral ook de risico's die zij kunnen veroorzaken en hoe je daarop kunt anticiperen.

Lode Ceyskens (CD&V): Minister, iemand die enkele jaren in Zweden werkte, vertelde mij eens: als je in Zweden met een glas te veel op achter het stuur kruipt, word je door de maatschappij als een crimineel beschouwd. Als je in Nederland dronken achter het stuur wilt kruipen, probeert men u te overtuigen om dat niet te doen. In Vlaanderen zal men tegen u zeggen: rij langs die of die weg, want daar staat controle.

Dit toont duidelijk aan dat er op dat vlak nog iets mangelt. De grootste oorzaak van het probleem is dat veel autobestuurders zich niet bewust zijn van het feit dat als die comfortabele wagen die aan een hoge snelheid rustig over de weg glijdt, slecht wordt gemanipuleerd of als er een fout gebeurt, dat een zeer groot gevaar is voor andere gebruikers van het verkeer of voor henzelf.

Minister, met de nieuwe rijopleiding, zowel bij de vorming van de begeleider als bij het terugkommoment, moeten we die kans grijpen om onze jonge bestuurders daarop attent te maken.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Piet De Bruyn aan Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de naleving van de mediarichtlijnen inzake zelfdoding

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

Piet De Bruyn (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, eergisteren voltrok zich in Appelterre een drama. Daarover hoeft hier, denk ik, niets méér te worden gezegd en past enkel ons diepste medeleven.

Minister, ik wil het met u wel hebben over de wijze waarop nagenoeg alle media over dit persoonlijk drama hebben bericht. Bijna alle media zijn daarbij flagrant ingegaan tegen afspraken – wij noemen ze mediarichtlijnen – die samen met de Vlaamse Raad voor Journalistiek (VRJ) en met de Vlaamse Vereniging van Journalisten (VVJ) werden ontwikkeld. Deze richtlijnen hebben niet tot doel de berichtgeving over suicide onmogelijk te maken, maar wel om de mogelijk nadelige gevolgen van die berichtgeving zo sterk mogelijk te beperken. Ik denk dat ieder redelijk mens, ieder journalist, achter die doelstelling zou moeten kunnen staan.

Toch stellen we vast dat gisteren werkelijk alle stoppen doorsloegen. Zodanig dat om elf uur in de voormiddag, na overleg met alle experts die op dat veld actief zijn, besloten werd om een oproep tot de media te richten om onmiddellijk alle verdere berichtgeving te stoppen, of om op zijn minst de berichtgeving aan te passen aan die mediarichtlijn. Helaas stelden we vast, ook vandaag in de gedrukte media, dat dit niet gebeurde. Ik weet niet of ik verontwaardigd moet zijn, verbijsterd of woest, misschien van dat alles een beetje tegelijkertijd.

Minister, wat was uw reactie op, en wat is uw actie na deze manifeste flagrante schending van de basisafspraken tussen en met journalisten over de manier van berichten over zelfdoding?

De voorzitter: Minister Vandeuren heeft het woord.

Minister Jo Vandeuren: Collega, in Vlaanderen werken wij in de strijd tegen suicide al een hele tijd met actieplannen. Onze regio heeft wat dat betreft zeer trieste cijfers. Elke suicide is er één te veel, maar met dat plan proberen we toch dat aantal naar beneden te brengen. Al geruime tijd bestaan er in het kader van dat plan mediarichtlijnen die aangeven en adviseren hoe je over suicide kunt rapporteren. Dat is belangrijk omdat we weten – niet instinctief maar uiteraard

wetenschappelijk onderbouwd – dat er een geweldig risico is als het gaat over copycatgedrag. Als je zeer expliciet beschrijft hoe en wat, heb je het risico dat kwetsbare mensen daardoor getriggerd worden. Dat is uiteraard de reden waarom die richtlijnen bestaan.

Ik deel natuurlijk absoluut uw woorden van medeleven ten aanzien van de nabestaanden. Maar ik deel ook de mengeling van een aantal gevoelens, waaronder frustratie en toch ook wel voor een deel woede, over wat er gebeurd is. Wat er is gebeurd, is echt niet oké.

Wat u zegt, is juist: toen de eerste berichten verschenen, heeft ons Vlaams Expertisecentrum Suïcidepreventie (VLESP) samen met de organisatie Zelfmoord1813 een persmededeling opgesteld en naar de redacties gestuurd, om te zeggen: 'Alsjeblieft, let op met de manier waarop jullie daarover gaan rapporteren.' Deze mededeling werd verstuurd naar de nationale en regionale media, naar de online media, naar de weekbladen. Zij werd in een blogbericht gezet op Zelfmoord1813, zij werd geretweet en getweet via verschillende organisaties. Het VLESP heeft contact gehad met een aantal belangrijke media, televisies en ook kranten. Daarbij is zeer uitdrukkelijk toelichting gegeven bij die richtlijn en werd er gewezen op het belang ervan. De mediawatch van de Werkgroep Verder, die alle berichtgeving screent, heeft ook onmiddellijk alle hoofdredacties verwittigd, contact opgenomen, feedback gegeven over wat er verscheen, en gevraagd om een en ander aan te passen. We hebben moeten vaststellen dat een aantal grote media die adviezen met de voeten hebben getreden, onder het mom van het zogenaamde maatschappelijke belang.

En ik durf nog meer zeggen, ik heb zelfs begrepen dat er één redactie is die expressis verbis zegt 'dat men zich niet gehouden acht, dat men zijn eigen visie heeft op die zaken, dat er wel richtlijnen mogen bestaan, maar dat men zijn eigen gedacht zal doen ter zake'. Ik vind dat onvoorstelbaar.

Aan de andere kant, en dat is positief, waren er ook verschillende redacties die bevestigd hebben dat ze hun reportages en berichtgeving zouden aanpassen en de richtlijn zouden respecteren en die dat ook effectief gedaan hebben. Gelukkig zijn er ook die dat wel degelijk ernstig nemen.

Ik denk dat onze organisaties gedaan hebben wat ze moesten doen, en dat onze manier van reageren op deze gebeurtenissen correct is. Uiteraard zullen wij die betrokken redacties opnieuw uitnodigen voor een gesprek samen met het expertisecentrum en de Werkgroep Verder. We gaan daar ook de VVJ bij betrekken. Ik denk dat we moeten vernemen waarom men zo – soms zeer expliciet en bewust – tegen die richtlijn is ingegaan.

Ondertussen is een evaluatie bezig van de huidige werking van onze richtlijnen. We zijn aan het bekijken hoe we met de partnerorganisatie nog meer kunnen doen om de naleving ervan te stimuleren. We gaan uit dat overleg hopelijk ook nieuwe of hernieuwde werkafspraken kunnen maken.

Het spreekt vanzelf dat ik met minister Gatz hierover zal overleggen, aangezien hij bevoegd is voor media.

Piet De Bruyn (N-VA): Ik had niet anders verwacht, minister, maar ik ben tevreden met uw ergernis, woede en engagement om een stap verder te zetten.

Ik denk dat we – en het zou wel eens de eerste keer kunnen zijn – eens terug moeten kijken naar de mogelijkheden in het actieplan Suïcidepreventie. Dat is namelijk dat bij een flagrante overtreding van de mediarijchlijnen – en u geeft zelfs het voorbeeld van een redactie die manifest weigert zich te confirmeren – een klacht indienen bij de Raad voor de Journalistiek aangewezen is. Dus ik roep

u op om dat te doen of te laten doen vanuit de organisaties, vanuit de expertisecentra. Ikzelf heb het in elk geval persoonlijk al gedaan. Ik neem dit niet.

De voorzitter: De heer Depoortere heeft het woord.

Ortwin Depoortere (Vlaams Belang): Minister, voorzitter, ik sluit mij uiteraard aan bij de oproep die collega De Bruyn hier lanceert. Ik denk dat dat over alle partijgrenzen heen het geval zal zijn.

Er moet inderdaad meer terughoudendheid aan de dag worden gelegd in zulke situaties. De sensatiezucht van sommige kranten, radio en tv moet een halt worden toegeroepen. Dat kan alleen maar als die mediarijclijnen – die bestaan maar zijn te vrijblijvend – een dwingender karakter krijgen. Nu moet men soelaas zoeken bij de indiening van een klacht. En dan maar hopen dat dat resultaat oplevert.

Ik roep u op om samen met minister Gatz die mediarijclijnen te herbekijken en dwingender te maken zodat in de toekomst dergelijke zaken niet meer voorvallen.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, collega's, uiteraard wil ik namens mijn fractie aan de familie en nabestaanden ons diepste medeleven betuigen. Op onze beurt willen wij ons aansluiten bij het antwoord dat u hebt gegeven op de terechte vraag en bekommernissen van collega De Bruyn. Dergelijke richtlijnen en afspraken moeten worden nageleefd, zeker als het gaat over dergelijke kwetsbare mensen en precare situaties.

Ik sluit mij namens mijn fractie aan bij de oproep van collega De Bruyn om niet enkel met de betrokken media terug aan tafel te gaan zitten – de evaluatie van de richtlijnen is aan de gang, de resultaten daarvan wachten we af – maar ook om verdere stappen te zetten en op basis van het dossier over te gaan tot een klacht.

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Tine Soens (sp.a): Minister, wij willen uiteraard ook vanuit onze fractie ons medeleven betuigen aan de getroffen familie en vrienden. De situatie is dat een jongen van 15 jaar zelfdoding heeft gepleegd en dat mensen met expertise vragen aan de media om dit niet te brengen omdat het risico te groot is dat andere jongeren copycatgedrag zouden stellen en ook zelfdoding zouden plegen. Delen van de media trekken zich daar niets van aan. Er bestaan mediarijclijnen, maar het kan hun eigenlijk niets schelen. Gelukkig zijn er wel anderen, zoals Bart Schols bijvoorbeeld, die die wel volgen en de 'clicks' niet achterna lopen.

Minister, Vlaanderen is recordhouder van zelfdoding bij jongeren. Anders dan in andere landen haalt u dit cijfer helaas niet naar beneden. De media zouden onze bondgenoten moeten zijn in de sensibilisering rond zelfdoding. Helaas zien we vandaag dat ze nog te vaak een obstakel daarbij zijn. Mijn vraag is: wat kan er concreet gebeuren om te vermijden dat de media dezelfde fout opnieuw gaan maken? Moeten we als parlement met de Raad voor de Journalistiek, met mensen zoals Bart Schols, niet dringend aan tafel?

Minister Jo Vandeuren: Collega's, uiteraard zullen wij met de Vlaamse Vereniging van Journalisten het contact leggen. Dat spreekt voor zich. Zij zullen hier ook in moeten tussenkomen.

Om de brede groep van mediaspelers te overtuigen van het feit dat het echt niet kan om dit soort mediarijclijnen naast zich neer te leggen, moeten we er alvast

voor zorgen dat er een heel eenduidige stem is vanuit de publieke opinie en vanuit het parlement om te zeggen dat dit gewoon niet kan. Dat draagvlak moeten we maken. We moeten dat duidelijk formuleren en luidop blijven verkondigen. Degenen die denken dat dat allemaal maar spelerei is, moeten we er echt op wijzen dat dit echt niet door de beugel kan.

We hebben een tijd geleden in de commissie een debat gehad over Netflix en alles wat je via het internet kunt bekijken. Ook toen was er in het parlement grote verontwaardiging en zelfs de ambitie om het Amerikaanse Netflix te overtuigen om dat te doen met de nodige duiding. Nu gaat het over eigen Vlaamse media. We moeten met zijn allen heel duidelijk maken dat we dit niet accepteren. We zullen dat overleg hebben, maar ik zal dat doen op een wijze die in de welzijnssector goed bekend is, met de nodige aanklappendheid, zoals we dat dan noemen, want we moeten nu nog eens heel duidelijk maken dat men er op die manier niet van af zal geraken.

De mediarijchlijnen en de evaluatie ervan zijn gewoon belangrijk. Wij krijgen dat dramatische cijfer niet naar beneden als we niet in heel de samenleving de schouders daar mee onder kunnen zetten. In die zin is het triest en zijn we op dit moment echt wel gefrustreerd, maar we gaan het gesprek voeren en kijken hoe we een stap verder kunnen zetten. (*Applaus*)

Piet De Bruyn (N-VA): Ik merk enige aarzeling bij de minister wat betreft het formeel indienen van een klacht. Ik wil daar respect voor hebben. Ik denk in ieder geval dat dat aangewezen is, maar ik wil eindigen met een hoopvolle noot. Ik weet dat gisteren, vandaag en ook alle volgende dagen van deze week, deze maand en ga zo maar verder, in Vlaanderen zowel experten-professionals als experten-vrijwilligers zich inzetten om het leed van suïcide, het leed van personen die worstelen met zelfdodingsgedachten, te verzachten. Ik weet dat zij zich niet laten ontmoedigen door het wangedrag van enkele journalisten, zoals we dat de voorbije dagen hebben gezien. Ik wens hen daarvoor nadrukkelijk te danken en hulde te brengen. (*Applaus*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Rob Beenders aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het aantal abonnees dat de vaste vergoeding op de waterfactuur moet betalen zonder waterverbruik

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp.a): Voorzitter, na het debat van daarnet, dat heel beladen en belangrijk is, moeten we als parlement een aantal andere dossiers proberen te relativiseren. Maar ik wil uiteraard mijn vraag stellen naar aanleiding van een aantal cijfers die ik heb opgevraagd bij de minister op basis van het nieuwe reglement inzake de waterfactuur. Daaruit blijkt dat de minister die bevoegd is om de vaste vergoeding te bepalen, met een aantal zaken wordt geconfronteerd die misschien wel enige bijsturing vragen.

Ik denk dat het logisch is dat iedereen die aangesloten is op het waternet, daar ook een kost voor betaalt. Het is evident dat er bepaalde vaste kosten zijn die moeten worden gefinancierd door een solidair systeem. Maar dan kan het niet logisch zijn dat sommige gezinsvormen daar geen factuur voor krijgen en andere waaronder alleenstaanden een heel hoge factuur. En daar precies zit het probleem en dat is ook het punt van discussie vandaag. We stellen immers vast dat die vaste vergoeding die op de factuur bij het waterverbruik wordt geteld naast de saneringskosten, niet eerlijk is verdeeld. Het is zelfs zo dat vandaag 118.000 Vlamingen, van wie een groot aantal in een rusthuis verblijven maar die

er toch voor kiezen hun woning te behouden, een factuur krijgen van 116 euro, terwijl hun buur met een gezin dat uit vijf personen bestaat een factuur van 0 euro krijgt. Dat systeem is niet helemaal correct. Minister, bent u bereid om in de evaluatie die op dit moment lopende is, die vaste vergoeding aan te passen zodat de vaste kost voor elke abonnee in Vlaanderen op een eerlijke manier wordt doorgerekend?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Beenders, we hebben al vaak van gedachten gewisseld, ook in de commissie, over de waterfactuur. Conform de afspraken in het regeerakkoord is de waterfactuur hervormd. We hebben ervoor gezorgd dat het gratis water, dat niet bestaat maar dat door iedereen werd betaald die wel iets moest betalen, veel eerlijker wordt opgebouwd. We laten de vervuiler betalen.

Als je drinkwater gebruikt dat schaars is, dan komt dat nadien ook in de riolering en moet dat gezuiverd worden. We doen dat op een sociaal verantwoorde en gezinsvriendelijke manier. Dat is zo afgesproken bij de regeringsvorming. Dat wil ook zeggen dat er meer uniformiteit is. Waar er vroeger heel grote verschillen waren tussen drinkwatermaatschappijen, en bij de ene drinkwatermaatschappij een heel kleine vaste vergoeding voor de aansluiting werd betaald en bij de andere veel meer, hebben we nu beslist dat de vaste vergoeding 100 euro bedraagt. Daar is echter een korting op toegepast: per gedomicilieerde is er een korting van 20 euro. Daarnaast is er een sociaal tarief. Wie een minimumuitkering geniet, krijgt dan een korting van 80 procent en betaalt dus maar 20 procent van de vaste vergoeding.

Naast dat vast recht is er ook een variabel tarief. Wie veel verbruikt, zal een hoger tarief betalen, maar de meeste mensen betalen minder.

We zijn nu volop bezig met een evaluatie. Als er ongewenste effecten zijn, dan zullen wij zeker bekijken hoe we kunnen bijsturen. Voor mij is het belangrijk dat het systeem eerlijk is en dat het mensen aanzet tot een lager waterverbruik.

U vraagt me nu al om vooruit te lopen op die evaluatie. Ik vind dat we de procedure die we hebben afgesproken en die via de waterregulator verloopt, alle kansen moeten geven. Wat ik niet zal doen, mijnheer Beenders, is teruggaan naar de tijd van voor de hervormde factuur. Dit is een nuloperatie, dit is geen verhoging van de factuur maar een veel eerlijker en billijker systeem. Mensen die vroeger putwater gebruikten en dat loosden in de riolering, betalen nu net als iedereen terecht mee voor de zuivering van dat water. Ik ben niet van plan om dat zomaar terug te schroeven. Voordien was het systeem onrechtvaardig, nu is er een grotere spreiding over de bevolking en is er een correctere inning.

Rob Beenders (sp.a): Minister, we hebben hier inderdaad al meermaals gestaan en ik zal hier in de toekomst nog heel vaak staan als dat nodig is. Ik zou graag willen dat uw verhaal ook klopte, maar het systeem is niet eerlijker dan voordien. Het is niet eerlijker om een alleenstaande 86 euro te laten betalen voor een vast recht en een gezin van vijf personen 0 euro. Dat is gewoon niet eerlijk. Dat is nu net het punt. Uit de cijfers die vandaag voorliggen, blijkt dat de meeste gezinnen in Vlaanderen vandaag bestaan uit een à twee personen. Het aantal gezinnen dat bestaat uit vijf of meer personen, bedraagt slechts 200.000. Alle andere gezinsvormen betalen meer. U kunt dan toch niet zeggen dat het vandaag eerlijker is dan vroeger. Vroeger kreeg iedereen water, dat was eerlijk.

Vandaag laat u het gratis vastrecht van de allergrootste gezinnen betalen door de kleinste gezinnen. Ik vind dat niet eerlijk. Ik vind dat niet solidair en ik vind dat ook niet correct. Als u zegt dat iedereen moet betalen, stel ik voor dat u dat iedereen op een correcte en eerlijke manier laat doen. *(Applaus bij sp.a)*

Bart Nevens (N-VA): Voorzitter, minister, collega Beenders heeft hier al verschillende keren stevast op dezelfde nagel geklopt en de heer Beenders heeft ongelijk. Deze Vlaamse Regering heeft de waterfactuur aangepakt en billijk gemaakt met voldoende rechten voor sociaal zwakkeren. Dat was het doel om die waterfactuur te wijzigen. Het verhaal dat het billijker is dat iedereen gratis water krijgt dan wel de vervuiler te laten betalen voor de hoeveelheid water die hij verbruikt, klopt niet. Uiteindelijk is er altijd iemand die de factuur moet betalen.

We weten allemaal dat we in Vlaanderen nog een tandje moeten bijsteken om het afvalwater te saneren en investeringen te doen en dat daar middelen voor nodig zijn. Het is niet iets wat de Vlaamse Regering heeft uitgevonden, maar het zijn Europese richtlijnen die ons ertoe dwingen met de kans dat we misschien boetes moeten aanvaarden.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): Collega's, op 1 januari 2016 werd de nieuwe drinkwaterfactuur gelanceerd. Deze nieuwe tariefstructuur ondersteunt – en ik herhaal het nog eens – meer dan 500.000 Vlamingen aan de hand van een zeer sterk uitgewerkte sociale correctie. De minister kon rekenen op de steun van onder meer de Gezinsbond en armoede-organisaties voor deze nieuwe tariefstructuur. Van bij het begin, collega Beenders, werd een grondige evaluatie van de tariefstructuur aangekondigd. De minister heeft het ook net gezegd: als er ongewenste effecten blijken uit de evaluatie, dan zal er worden bijgestuurd.

Minister, in het kader van de evaluatie zou ik nog graag twee zaken naar voren willen schuiven die van belang zijn, namelijk het instrument van de waterscan dat meer bekend moet worden gemaakt en het instrument van een minimale levering van drinkwater in geval van afsluiting.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Minister, uiteraard staan wij allen achter het principe van de vervuiler betaalt. Wij kijken ook uit naar de evaluatie die u aan het uitvoeren bent. Ik hoop dat de timing die u destijds voorop hebt gesteld, wordt aangehouden. Dit is mijn bijkomende vraag aan u, minister.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Het is me wat met die basisdiensten in Vlaanderen, water, elektriciteit, huisvuil. Er is altijd discussie over de prijs en over de eerlijke verdeling van de kosten die er zijn. Blijkbaar slaagt deze regering er niet in om er een draagvlak rond te creëren, wat ik bijzonder jammer vind, want het zijn heel belangrijke diensten waarop iedereen een beroep doet.

Wat vooral vreemd is, is dat de sociale correcties waarop iedereen zich beroept, telkens anders zijn voor de verschillende diensten. Het zou veel beter zijn om er wat uniformiteit in te krijgen. Ik weet wel dat huisvuil uw bevoegdheid niet is, maar het is toch van belang dat mensen weten waar ze aan toe zijn.

Wat ik bijzonder onrechtvaardig vind aan deze hervorming, is dat de alleenstaanden weeral eens de dupe zijn. Ik vraag me af wat u daar aan gaat doen.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, ik ben het helemaal niet eens met de uitspraak dat er geen draagvlak is. We hebben er heel hard aan gewerkt. We hebben dat heel sterk in een traject doorlopen samen met de armoede-organisaties, samen met de Gezinsbond. Ze staan voor 100 procent achter die hervormde waterfactuur. Ze zijn tevreden met de manier waarop wij die factuur hervormd hebben. Kom mij hier nu niet zeggen dat er voor die waterfactuur geen draagvlak is.

Het is ook een nuloperatie: mensen betalen in totaal niet meer. Het is wel waar dat er een soort herverdeling is. Vroeger betaalde een hele categorie inderdaad niks, maar moest een beperkt aantal dat allemaal wel betalen in de waterfactuur. We zorgen er nu voor dat de maatschappelijke kosten, die nog grotendeels worden gedragen via algemeen belastinggeld, maar waarbij toch een deel wordt verhaald op de vervuiler die betaalt, eerlijker worden verdeeld. Er waren vroeger regionaal heel grote verschillen. We pakken dat aan op een eerlijke manier. We zorgen ervoor dat de vervuiler betaalt, maar voor mensen die het moeilijk hebben, hebben we een heel sterk sociaal tarief, zodat die niet uit de boot vallen. We hebben ook een gezinscorrectie. Ik vind dat ook logisch. Vroeger had je inderdaad dat gratis water. Ik vind dat absoluut geen eerlijk systeem, omdat dat ook wordt verhaald op een aantal mensen. We hebben er wel voor gezorgd dat gezinnen op die manier inderdaad per gedomicilieerde een korting krijgen. In vergelijking met de ons omringende landen, maar ook andere regio's, zoals Brussel en Wallonië, is onze waterfactuur veel goedkoper, veel betaalbaarder. Dat is net de reden waarom we ter zake omzichtig te werk zijn gegaan.

Zijn we nu van mening dat daar nog niks aan moet veranderen? Ik wil die evaluatie een kans geven. Ik vind dat we dat op een goede, correcte manier moeten doen, niet op een demagogische manier, waarbij we zeggen 'alles is gratis, hoera, stem op mij'. Daar doe ik niet aan mee. Ik vind dat water een schaars goed is, dat mensen daar een correcte vergoeding voor moeten betalen, maar dat het ook betaalbaar moet zijn voor iedereen. Dat is de keuze die deze Vlaamse Regering heeft gemaakt.

Mevrouw De Vroe, die evaluatie zal dit jaar nog rond zijn, zoals we ook hadden afgesproken. Nogmaals, mijnheer Beenders, ik ben absoluut bereid, samen met deze meerderheid, om, als er echt ongewenste effecten zijn, die goed te bekijken en te zien hoe we kunnen bijsturen. Ik ben het er echter helemaal niet mee eens als men hier komt roepen dat het totaal oneerlijk is, en er is ook een draagvlak voor wat we hebben gedaan, net omdat we goed hebben overlegd en het een goed systeem is dat we hebben uitgewerkt. *(Applaus bij de meerderheid)*

Rob Beenders (sp.a): Minister, ik dank u. Er zijn in totaal 643.000 alleenstaanden die een abonnement hebben bij een watermaatschappij. Mocht er een alleenstaandenbond bestaan, dan zou die nooit akkoord zijn gegaan met de hervorming die u hebt doorgevoerd. Een op vijf abonnees is alleenstaand en betaalt 86 euro vast recht. De buurman betaalt 0 euro als die een gezin heeft dat bestaat uit vijf personen. Ik moet er niet voor hebben gestudeerd om te beseffen dat dat niet eerlijk is, en ik zal dat hier blijven herhalen, elke week als dat moet, om ervoor te zorgen dat dat wordt bijgestuurd, zodat iedereen in het kader van het principe dat de vervuiler betaalt op een eerlijke manier bijdraagt, en dat dat niet afhangt van met hoeveel je thuis onder één dak woont, want dát is eerlijk. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Lydia Peeters aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de bevraging van de gemeentebesturen naar aanleiding van de voorbereiding van een positieve en negatieve lijst voor de woonreservegebieden

ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het verdere proces met betrekking tot de woonreservegebieden

ACTUELE VRAAG van Lode Ceyssens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de bevraging bij de gemeenten naar de woonreservegebieden

ACTUELE VRAAG van Ingrid Pira aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de bevraging van de gemeentebesturen in het kader van de opmaak van een positieve en negatieve lijst voor de woonreservegebieden

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Voorzitter, collega's, minister, afgelopen vrijdag kregen alle lokale besturen een brief van u, waarin u peilt naar de intenties, naar de actualisaties van de lokale besturen inzake de woonuitbreidingsgebieden.

Om dat even te duiden, elk lokaal bestuur heeft in het verleden in het kader van zijn structuurplannen een visie opgemaakt met betrekking tot welk woonuitbreidingsgebied het al dan niet wil aansnijden. Straks, als er opnieuw een beleidsplan moet worden opgemaakt, zal er opnieuw zo'n visie moeten worden uitgewerkt. Dat is uiteraard een proces van lang adem, met heel veel participatie, met heel veel inspraak, en uiteraard moeten alle geledingen daarbij worden betrokken.

Nu krijgen we plots deze brief. Ik heb hem bij me. Daar staat letterlijk in dat men een actualisatie wil van onze visie met betrekking tot die woonuitbreidingsgebieden, dat, als we van onze oude visie afwijken, we daarvoor moeten verwijzen naar de ontwikkelingsprincipes van het witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV). Dat is nog geen beslist beleid. Dat is een witboek. Er staat tevens in dat we moeten antwoorden via de webpagina, uiterlijk op vrijdag 7 juli.

Minister, u zult begrijpen dat dat zeer kort dag is. Dat is ook het standpunt van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG). Bovendien laat men alleen het schepencollege daarover beslissen, terwijl dat de bevoegdheid van de gemeenteraad is, terwijl het toch een participatief proces vereist. Ik denk dat dat ook niet kan. Bovendien is er geen duidelijke duiding en geen rechtskader. Dit lijkt me toch een moeilijke gang van zaken.

Minister, in het witboek staat ook dat lokale besturen gelijkwaardige partners zijn van de Vlaamse overheid. Mijn vraag is: is dit een voorbeeld van gelijkwaardig partnerschap?

Ik dank u.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, in Kortrijk kregen wij een leuke brief van u in de bus. Het was een leuke brief, in die zin dat we als gemeente of als stad bevestigd worden over wat we nu vinden van die woonuitbreidingsgebieden.

En we hebben de kans om te zeggen: 'In gebied x geloven we. We denken dat er daar nog voldoende verdichtingsmogelijkheden zijn enzovoort. We zouden u suggereren, minister, om dat op een positieve lijst te zetten.' Volgens de brief zou

dat betekenen dat dat decretaal gezien sneller kan worden omgezet in woon-gebied. 'En, minister, in gebied y geloven we minder. Dat ligt wat afgelegen en watergevoelig. We bekijken al langer met de stad of er daar een andere oplossing mogelijk is.' U vraagt ons om dat dan al dan niet op de negatieve lijst te zetten. En ook daar kondigt u mogelijk een decretaal initiatief aan.

De gemeente, de stad, is zeer tevreden dat ze wordt bevraagd, dat ze mee kan participeren en dat we bovendien kunnen meewerken aan een visie, een historische visie in Vlaanderen om onze open ruimte te vrijwaren waar het nodig is en om woonbehoeften op te vangen waar het moet.

Minister, mijn vraag is dan ook heel simpel: wat zal er verder gebeuren met het antwoord dat u ongetwijfeld vanuit zeer veel gemeenten zult krijgen?

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Minister, collega's, nog niet zo lang geleden hebben we hier allemaal vrij uitgebreid gediscussieerd over het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. We waren het er toen kamerbreed over eens dat we op termijn naar een ruimte-innamestop moeten gaan. We waren het er ook over eens dat we dat niet van vandaag op morgen kunnen doen. Sommigen meenden dat dat sneller kon. Wij dachten alleszins dat het een oefening was die grondig moest gebeuren en waar zeker en vast de lokale besturen bij moeten worden betrokken.

En daarmee bent u begonnen, minister, met het betrekken van de lokale besturen. Toen ik zaterdag een aantal artikelen in de media las, leek het precies alsof gemeenten halsoverkop ik-weet-niet-wat-voor beslissingen moesten nemen. Voor zover mijn kennis reikt, hebben heel wat gemeentebesturen in structuurplannen zich al uitgesproken over woonuitbreidingsgebied. 'Dit is een woonuitbreidingsgebied dat we snel willen aansnijden, dit misschien op middellange termijn en dat is een woonuitbreidingsgebied dat we wegens die en die reden niet willen aansnijden.'

Aangezien dat voor de meeste gemeenten al een hele tijd geleden is – een vijftiental jaren geleden –, vind ik het goed dat u niet zomaar zegt: 'Dit heeft de gemeente x of y toen beslist', maar dat u aan de gemeenten vraagt: 'Wat is uw standpunt ter zake vandaag?'

Ik kan begrijpen dat een gemeente zegt: 'Er is een nieuwe ontwikkeling rond een of ander woonuitbreidingsgebied. We willen wat meer tijd om dat te herbekijken.' Ik denk dat daar wel ruimte voor zal zijn.

Ik denk dat dit de juiste aanpak is: van onderuit, onze gemeentebesturen die het dichtst bij de problematiek staan, erbij betrekken.

Minister, mijn concrete vraag is: wat is het concrete statuut van de antwoorden die u zult ontvangen, als u die vergelijkt met de destijds ingenomen standpunten in de gemeentelijke structuurplannen?

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Ingrid Pira (Groen): Minister, ik heb mijn collega's net beluisterd. Ik kan alleen maar vaststellen dat, telkens als er een maatregel wordt genomen in het kader van de betonstop of de bescherming van bossen of open ruimten, uw meerderheid overhoop ligt. Politieke onenigheid tot en met.

Wanneer, minister, komt u nu eens naar buiten met een gedragen beslissing? Overlegt u niet met uw coalitiepartners? Dat is wat ik mij afvraag nu u de gemeente weer hebt bevraagd rond woonuitbreidingsgebieden en mevrouw Peeters als eerste daar was om in de krant te zeggen dat ze het er niet mee eens was.

Wat betreft de brief die u aan de gemeente hebt gestuurd, hebt u al twee jaar geleden gezegd dat u zo'n lijst zult opmaken met woonuitbreidingsgebieden die moeten worden geschrapt en andere die verder kunnen worden ontwikkeld. U hebt twee jaar de tijd gehad. En na twee jaar schrijft u één brief aan de gemeenten. En u verwacht van die gemeenten dat ze binnen de maand – nu nog drie weken – een antwoord geven voor een opdracht die redelijk degelijk en zwaar is.

Minister, bent u alstublieft bereid om de gemeentebesturen meer ademruimte te geven? (*Applaus bij Groen en sp.a*)

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, we zullen een keuze maken met betrekking tot de vraag welke woonreservegebieden al dan niet nog kunnen worden aangesneden. Dat principe staat in de conceptnota. De Vlaamse Regering heeft dit goedgekeurd.

Mevrouw Pira, ik geloof sterk in de bottom-upaanpak. Ik vind het dan ook belangrijk de standpunten van de lokale besturen te kennen. U hebt me al verschillende malen in de commissie en tijdens plenaire vergaderingen gevraagd om van bovenaf als Vlaamse overheid een rode pen te nemen en alle woonreservegebieden te schrappen. Ik heb altijd geantwoord dat ik het daar helemaal niet mee eens ben. We moeten van onderuit werken. Nu vraagt u om de lokale besturen hierbij te betrekken en om wat meer tijd te geven. Ik ben blij met uw voortschrijdend inzicht. U vraagt niet langer dat we in een kantoor in Brussel beslissen wat niet meer kan worden ontwikkeld.

We hebben die brief geschreven. We hebben de lokale besturen gevraagd een online webtool in te vullen. De meeste gemeentebesturen hebben een zeer duidelijke visie en kunnen dit eigenlijk zeer snel op de website invullen. Er is ook een mogelijkheid om in te vullen dat iets opnieuw moet worden bekeken, dat er een herevaluatie moet komen of dat het gemeentebestuur zich over een bepaald gebied nog niet heeft uitgesproken. Ik heb daar alle begrip voor. Ik begrijp dat gemeenten die tot een echte actualisering willen komen, hiervoor misschien wat meer tijd nodig hebben. Ik zou natuurlijk graag op 7 juli 2017 weten over welke woonreservegebieden geen discussie meer bestaat. Ik zou graag een overzicht hebben van de woonreservegebieden die worden geschrapt of behouden blijven. De gemeentebesturen die meer tijd nodig hebben en tot een grondige herevaluatie willen overgaan, kunnen die tijd ook krijgen.

We hebben voor deze aanpak en deze timing gekozen omdat het ontwerp van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) natuurlijk op ons afkomt. Eind juni 2017 zal ik van mijn diensten een ontwerp ontvangen dat is gebaseerd op de bevraging met betrekking tot het witboek.

We werken volop aan de uitwerking van een Instrumentendecreet waarin de juiste hefbomen moeten zitten. Indien een definitieve beslissing wordt genomen en bepaalde terreinen niet kunnen worden ontwikkeld, moeten we daar een correcte en voldoende hoge vergoeding tegenoverstellen.

We werken tegelijkertijd aan al die instrumenten. Het is een goede zaak dat samen met het BRV en het Instrumentendecreet scores aan de woonreservegebieden kunnen worden gegeven. Natuurlijk liggen die woonreservegebieden niet apart op zich. Het is belangrijk rekening te houden met de visies op woongebieden. Soms zijn bepaalde woongebieden slechter gelegen dan sommige woonreservegebieden. Ik vind dat we die afweging in beschouwing moeten durven nemen. We kunnen ons afvragen of bepaalde verafgelegen woongebieden wel moeten worden ontwikkeld. Het kan beter zijn bepaalde inbreidingsgerichte woonreservegebieden wel te ontwikkelen. Ik vind het belangrijk dat we dat

allemaal samen benaderen en met de lokale besturen een gedragen visie ontwikkelen.

Een andere vraag is wat het statuut is van wat de lokale besturen invullen. De meeste gemeentebesturen hebben hun visie in een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan ontwikkeld. Dit is een advies. Indien uit dat advies blijkt dat over bepaalde zaken een consensus bestaat, houden we hier rekening mee. Indien blijkt dat dit niet het geval is, moeten we natuurlijk gezamenlijk nog een heel traject doorlopen. We zullen dit dan ook doen. Het gaat hier om een advies en niet om iets wat zo maar in een beslissing wordt overgenomen. We zullen een decretale basis uitwerken. Als we tot een consensus zijn gekomen, moeten we die terreinen ook omzetten. We kunnen dat niet zonder decretale basis.

Dit is dan ook een uitgestoken hand naar de lokale besturen om hun visie met ons te delen. Ik wil nog eens herhalen dat ik vermoed en uit mijn eigen ervaringen heb geleerd dat de meeste lokale besturen eigenlijk een zeer duidelijke visie hebben op wat ze al dan niet nog willen ontwikkelen. Dit kan vrij snel en zeker voor 7 juli 2017 worden meegedeeld. Indien gemeentebesturen verklaren meer tijd nodig te hebben, zijn we bereid na te gaan of we die bijkomende tijd kunnen geven. Ik maak me echter sterk dat heel wat lokale besturen hier een duidelijke visie op hebben. We geven de lokale besturen de kans die eigen visie mee te delen en samen een traject te doorlopen. Ze werken hieraan. Dat is net het partnerschap. Dat is wat we van plan zijn.

Mevrouw Pira, het zal niet van bovenaf worden opgelegd. Het is de bedoeling dit samen te doen en niet over één nacht ijs te gaan. Om tot een juiste vergoeding te komen, moeten we hier ook het correcte instrument naast zetten.

Lydia Peeters (Open Vld): Minister, u geeft heel duidelijk aan dat u alles in zijn totaliteit wilt aanpakken, het Instrumentendecreet, het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. Met het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen zijn we sinds 2011 bezig. En opnieuw denk ik dat het heel belangrijk is dat we daar draagvlak voor krijgen. Anderzijds moet ik verwijzen naar het regeerakkoord en naar uw beleidsnota, waarin duidelijk stond dat er voor de woonuitbreidingsgebieden een tweesporenbeleid zou worden uitgestippeld: het versneld en transparant aansnijden van woonuitbreidingsgebieden die goed gelegen zijn, mogelijk maken, en anderzijds een kader uitwerken voor slecht gelegen woonuitbreidingsgebieden. Dat staat ook in de conceptnota waar u naar verwijst. Ik heb die conceptnota ook bij, en daarin schrijft u zelf heel expliciet dat u aan de Gemeentelijke Commissies voor Ruimtelijke Ordening (GECORO's) en aan de gemeenteraden zult vragen wat de actualisatie van die woonuitbreidingsgebieden inhoudt. Ik denk dat op amper drie weken tijd geen enkel lokaal bestuur én zijn gemeenteraad én zijn GECORO opnieuw kan samenroepen. Hoe moeten we dat dan verder rijmen?

Axel Ronse (N-VA): Soms krijg ik hier de indruk dat we lang in een glazen stolp zitten en, zeker als het gaat over het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, het lang hebben over papieren plannen. Ik ben eigenlijk blij, minister, dat we eindelijk een eerste mijlpaal krijgen, namelijk dat het laaghangend fruit, woonreservegebieden – en collega Peeters, in Kortrijk hebben we consensus over een aantal reservegebieden die absoluut niet nodig zijn als woongebied – dat we die eindelijk bekijken om dat te schrappen. Op die manier, en alleen op die manier, gaan we ook onze ruimtelijke ambities waarmaken.

Collega's, ik roep iedereen op om te stoppen met puur het papierwerk, maar eindelijk een aantal mijlpalen te zetten. De minister heeft ook aangegeven dat dat advies van de gemeentebesturen nog kan worden bijgestuurd als de gemeentebesturen dat willen, dat dat in een totaalaanpak wordt bekeken. Ik vrees dus niet dat dat nu een 'now or nothing' is.

Minister, u verwees naar een decretaal kader. Ik vermoed dus, als we het zouden schrappen, dat het niet via een klassiek ruimtelijk uitvoeringsplan is. Wanneer kunnen we dat decretaal kader dan verwachten?

Lode Ceyssens (CD&V): Ik heb hier eigenlijk niet veel aan toe te voegen. Ik ben daarstraks begonnen met te zeggen dat ik het een goede zaak vind dat gemeentebesturen hier primordiaal in betrokken worden. Ik heb ook van u begrepen, minister, dat er inderdaad mogelijkheid is om meer tijd te geven. Ik denk dat het een terechte bemerking is dat GECORO's het best betrokken worden op het moment dat men zijn visie wijzigt. Gemeentebesturen die gewoon op hun standpunt blijven zoals dat vandaag in het structuurplan staat, kunnen morgen perfect zeggen: wij blijven op dit vlak op ons standpunt.

Ingrid Pira (Groen): Minister, aangezien u mij twee keer verkeerd geciteerd hebt, moet ik dat toch wel even rechtzetten. Ik ben absoluut voor het betrekken van de gemeenten, maar ik heb altijd gepleit, in de commissie en hier in de plenaire vergadering, tot wanneer u uw beleid hebt uitgerold, om een bewarend beleid te voeren rond de woonuitbreidingsgebieden. En dat is niet vanuit Brussel zomaar schrappen.

Ik ben eigenlijk blij voor de gemeenten dat die die niet klaar zijn, of niet klaar kunnen zijn tegen 7 juli, de mogelijkheid krijgen om uitstel te krijgen. Maar ik ben niet blij voor u, minister. Vrijdag hebt u een brief gestuurd naar de gemeentebesturen met als deadline 7 juli. En nu is het weer: als u niet klaar bent, mag het later. Ik moet denken aan het schouwspel van een paar weken geleden rond het omgevingsloket, dat intussen uitgesteld is tot 1 januari 2018. Ik moet denken aan het debacle met de boskaart, in openbaar onderzoek teruggetrokken. En nu zijn het weer de woonuitbreidingsgebieden. U schrijft de besturen aan, ze krijgen een maand de tijd, en nu, tijdens de plenaire vergadering, blijkt dat het weer uitgesteld mag worden. Minister, kunt u zelf nog in de spiegel kijken?

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp.a): Minister, ik zal het niet hebben over het schouwspel van gaan en terugkomen, want ik ben het wel eens met collega's die zeggen dat de meeste gemeenten die op een serieuze manier bezig zijn met ruimtelijke ordening, eigenlijk allang vooruit hebben gekeken, want iedereen weet dat deze discussie eraan komt, dat dit aan de orde is. De meesten zijn daar dus wel klaar voor.

Wat ik wel mis, is een duidelijk kader en richtlijnen van u, minister. Alleen maar vragen en hopen dat wie klaar is, de juiste antwoorden geeft, dat is misschien toch wel een beetje kort. Dit gaat uiteindelijk ook over veel geld. We zijn het erover eens dat wie niet kan bouwen, in ieder geval schadeloos zal moeten worden gesteld. Dat betekent dat we in de komende twintig jaar miljoenen euro's zullen moeten besteden.

Er is wel een Vlaams kader nodig om te maken dat we samen weten wat er wordt beslist over waar wel en niet wordt gebouwd, op een manier dat dit maximaal rendement oplevert: maximaal rendement in open ruimte, maximaal rendement in bebouwing en maximaal rendement van belastinggeld dat we aan schadevergoedingen moeten besteden. Daarvoor zal toch een iets duidelijker kader moeten worden gegeven om die beslissingen te nemen in de gemeentebesturen na wat u vandaag doet. Nu schuift u het een beetje af.

Minister, komt dat kader er? Gaan we nadenken over waar we de middelen die zullen moeten worden besteed, zo efficiënt mogelijk besteden?

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Peeters, u verwijst naar de conceptnota, naar de beleidsnota en de beleidsbrieven. Die blijven natuurlijk volledig van

kracht en we volgen dat ook op. Het blijft de bedoeling om met een positieve en negatieve lijst te werken. Het is niet de bedoeling, zoals door sommige partijen wordt gevraagd, om alle woonreservegebieden gewoon te schrappen. Dat wil ik niet doen. Vaak zie je dat sommige woongebieden verder afgelegen zijn dat sommige woonreservegebieden. Je kunt dat dus niet allemaal over één kam scheren. Je kunt niet zeggen dat we al die woonreservegebieden zelf zomaar van bovenaf schrappen. De bedoeling blijft die dubbele lijst.

De meeste lokale besturen, daar blijf ik bij, hebben een heel duidelijke visie, en die vragen we op. We kunnen die ook snel hebben. Dat is al bevestigd door de lokale adviesraad, door de GECORO, door de gemeenteraad. Die kunnen dat snel overmaken. De datum van 7 juli schuiven we niet zomaar op in de oneindigheid. Je hebt ook de mogelijkheid om op de website aan te geven dat je nog geen uitspraak hebt gedaan. Als lokale besturen dan toch een visie ontwikkelen, kunnen ze die gerust later aan ons overmaken.

Mijnheer Tobback, het is ook een beetje de discussie over de kip en het ei. Als we van bovenaf stappen zetten, horen we kritiek: waar is de betrokkenheid van de lokale besturen? Als we de lokale besturen bevragen, is de kritiek dat we geen kader scheppen en dat we onze verantwoordelijkheid afschuiven. Het gaat om een partnerschap, waarom we de adviezen en de visie van de lokale besturen opvragen, en daarna gaan we het traject lopen met het ontwerp Beleidsplan Ruimte Vlaanderen en met het Instrumentendecreet, om dan samen over te steken en duidelijk aan te geven waar we in Vlaanderen nog willen bouwen en waar we niet willen bouwen.

Het is dus een heel traject dat we doorlopen. Het is geen gemakkelijk traject, het zal nog veel discussie met zich meebrengen. Er is natuurlijk ook een financieel verhaal, over compensatie. Wat mij betreft, moet de planshade naar omhoog. Als je geen 100 procent vergoedt, zullen we nooit tot een gedragen voorstel en een uitrol van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen kunnen komen. We moeten dus nog een heel traject doorlopen, maar het is niet meer dan normaal dat we de lokale besturen en de lokale visie daarin betrekken.

Mevrouw Pira, het is dus absoluut geen uitstel. We werken elke dag verder. Op het terrein zie je dat heel wat lokale besturen al bezig zijn en dat ze een heel duidelijke visie hebben ontwikkeld. Collega's, het is de enige juiste weg om dat op deze manier te bevragen. We nemen dan ook alle informatie mee.

Mijnheer Tobback, u spreekt zelf over een financiële compensatie. Daarvoor heb je natuurlijk gegevens nodig. Daarom is het goed dat we die gegevens kunnen opvragen bij de lokale besturen. Als er een consensus is over een bepaalde aanpak, kunnen we die vanuit Vlaanderen meenemen. Het kader is ook niet zomaar uit de lucht komen vallen. We hebben de conceptnota waarin de principes staan van welke woonuitbreidingsgebieden we graag willen behouden en welke niet. In die conceptnota, die de Vlaamse Regering heeft goedgekeurd, staan enkele richtlijnen.

We zitten dus niet stil, we rollen het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen met de woonreservegebieden die we willen aanpakken, verder uit. In de komende weken en maanden zullen we daar ongetwijfeld nog vaak van gedachten over kunnen wisselen.

Lydia Peeters (Open Vld): Minister, ik heb toch de indruk dat we telkens kleine stapjes zetten, maar finaal moet het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen er komen. Ik hoor iedereen hier zeggen dat de decretale basis voor de omzetting van die woonuitbreidingsgebieden er moet komen. Dan kan ik alleen maar concluderen: als je de lokale besturen als een volwaardige partner beschouwt, dan is deze brief voorbarig.

In het verleden hebt u in de commissie ook telkens opnieuw gezegd dat u eerst een decretaal kader zou uitwerken en dat u dan pas met lijsten zou komen. Wel, respecteer de nota's die in het verleden werden opgemaakt, respecteer de lokale ambtenaren, respecteer de leden van de Gemeentelijke Commissies voor Ruimtelijke Ordening (GECORO's) van de gemeenteraden, want zij moeten er allemaal inspraak over hebben, en ze kunnen maar een volwaardige inspraak hebben als er ook een decretaal kader is. Dat moet er dus in de eerste plaats komen. *(Applaus bij Open Vld)*

Axel Ronse (N-VA): Ik ga even reclame maken voor de collega's van Open Vld. Wij hebben in Kortrijk een schitterende schepen van Ruimtelijke Ordening van Open Vld-signatuur, die met heel veel plezier de brief van de minister in ontvangst heeft genomen en die daarop op korte termijn een advies kan geven, en zal geven. Minister, ik denk: Vooruit met de geit! Instrumentendecreet snel klaarmaken, zodat dat we een goede visie hebben op planschade. Decreet realiseren, zodat we komaf kunnen maken met slechtgelegen woonreservegebieden en woonreservegebieden die goed gelegen zijn kunnen ontwikkelen voor onze woonbehoefte. En dan kan de kiezer ons daarop in 2019 afrekenen.

Lode Ceysens (CD&V): Mevrouw Pira, ik kan niet meer zo goed volgen. Eerst zegt u hier voortdurend tegen de minister: 'Beslis nu over die woonuitbreidingsgebieden.' Daarna komt u hier zeggen: 'De gemeentebesturen krijgen te weinig tijd.' En als de minister u dan uitlegt dat die mogelijkheid om meer tijd te nemen aanwezig is op dat online platform, zegt u: 'Wat is het nu?' Dan is het precies ook weer niet goed.

Collega's, ik denk alleszins dat diegenen die hier destijds hebben gepleit om onmiddellijk een ruimte-innamestop in te voeren, vandaag samen met ons kunnen vaststellen dat dat onmogelijk zou zijn geweest. Er is veel werk op de plank. In eerste instantie worden de gemeentebesturen bevraagd. Het is goed dat ze worden bevraagd voordat er beslissingen worden genomen, want anders is die beslissing niet ernstig te nemen. En er moet parallel inderdaad een Instrumentendecreet worden gemaakt. Op die manier gaan we stap voor stap in de goede richting, naar hetgeen we hier in het Vlaams Parlement enige tijd geleden kamerbreed hebben beslist.

Ingrid Pira (Groen): Mijnheer Ceysens, mijn houding is altijd geweest: 'Werk voort, maar werk degelijk.'

Minister, ik vrees eerlijk gezegd voor een boskaartscenario. Elk goedbedoeld idee verzuipt in politiek gekibbel. Dat hebben we hier daarnet gezien. Het is niet de laatste keer dat we hier met vier staan. Of in bestuurlijk geknoei. Het resultaat zal zijn, net zoals met de boskaart: niets. Onlangs hebt u getweet dat Vlaanderen de leiding moet nemen wat betreft het klimaat. Op deze manier zal u dat jammer genoeg niet lukken.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

VOORSTEL VAN DECREET van Willem-Frederik Schiltz, Matthias Diependaele, Peter Van Rompuy, Jos Lantmeeters, Jenne De Potter en Paul Cordy houdende wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat de opcentiemen op de onroerende voorheffing betreft – 1187 (2016-2017) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Willem-Frederik Schiltz bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Voorzitter, ik wil graag bij hoogdringendheid de toevoeging aan de agenda vragen van een voorstel van decreet. Het betreft stuk 1187: een voorstel van decreet houdende wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit met betrekking tot de opcentiemen op de onroerende voorheffing voor gemeenten.

De voorzitter: Wij zullen daarover beslissen in de loop van de vergadering, mijnheer Schiltz. *(Opmerkingen van Joris Vandenbroucke)*

Mijnheer Vandenbroucke, maakt u zich niet ongerust. Dat stuk wordt u natuurlijk ter hand gesteld. Dat hoort zo.

Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van Bart Nevens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de aanwending van de financiële reserves van Recupel en Bebat

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, Bebat en Recupel zijn twee organisaties die instaan voor het inzamelen en verwerken van batterijen en elektrische toestellen. Minister, u stelde voor om de financiële reserves die deze twee organisaties hebben opgebouwd, voor een deel af te romen. Spijtig genoeg heeft het Grondwettelijk Hof daar een stokje voor gestoken. We zien die 20 miljoen euro vandaag door onze neus geboord.

Minister, die twee organisaties hebben natuurlijk een doel. Dat is het inzamelen van elektronisch afval en daar nieuwe grondstoffen uit creëren. Dat is goed. Maar het probleem is dat zij ook de reserves die ze hadden en de ledenbijdrage die ze in het verleden vroegen, afgebouwd hebben. Zij zijn eigenlijk verantwoordelijk voor het downsizen van die materialen. Wij zouden liever willen, minister, dat men maatregelen treft aan de bron, dat men ecodesign toepast.

Minister, wat nu? U bent er niet in geslaagd om die reserves af te romen. Hoe gaat u nu in Vlaanderen kunnen inzetten om dat ecodesign en die circulaire economie rond te krijgen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: We hebben inderdaad als Vlaamse Regering tijdens de begrotingsbesprekingen beslist om de opgebouwde reserves af te romen. Spijtig genoeg moet ik samen met u vaststellen dat het Grondwettelijk Hof het daar niet mee eens is en dat we terug bij af zijn. Hoe gaan we nu verder te werk?

Ik denk dat we op twee fronten moeten werken: aan de inkomstzijde en aan de uitkomstzijde, of wat werd uitgegeven door Recupel en Bebat. Aan de inkomstzijde zit een hele hoge reserve, dat kan niet, dus ik vind dat we daar moeten durven kijken of de consument gewoon geen of een veel lagere bijdrage moet betalen als hij een elektrisch apparaat of batterijen koopt. Zij betalen, dus die reserve behoort toe aan de consument. Als er te veel reserve is, moeten we daar een geste doen.

In de overeenkomsten en in het materialenprogramma staat dat aan de uitgavenzijde de beide organisaties mee moeten helpen en werken aan ecodesign en het voorkomen van afval. Ik denk dat ze daar nog meer kunnen doen. Pas op, het is ook niet gemakkelijk. Betreffende de batterijen bijvoorbeeld: geen enkele batterij wordt bij ons gemaakt, ze worden gefabriceerd in het buitenland. Het is

dan ook niet zo gemakkelijk om vanuit Vlaanderen, als regio, te wegen op die design of ecodesign. Dat is niet zo evident. Dat blijkt een van de knelpunten te zijn die we dus samen met de partners in het materialenprogramma bekijken.

Het voorkomen van dat afval en het hergebruiken, de recyclage, zullen we onder de loep nemen. We zullen samen met de organisaties bekijken hoe we in de overeenkomst die we met hen afsluiten, maar ook wettelijk, nog meer stokken achter de deur kunnen inbouwen om dat nog veel meer af te dwingen.

Bart Nevens (N-VA): We doen het vandaag inderdaad niet slecht. We halen ongeveer 85 procent van al die materialen op en recycleren ze. We staan daarmee vandaag in de wereld op nummer drie. Dat is brons op de Olympische Spelen, maar Vlaanderen moet voor goud gaan.

Minister, ik vraag u om echt in te zetten op die circulaire economie. Dat is gedragen binnen de Vlaamse Regering en het parlement. Dat is de enige manier om in Vlaanderen koploper te worden in dat afvalverhaal. We doen het goed, maar het moet beter.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Voorzitter, minister, als we een geste kunnen doen tegenover de Vlaming die de Recupelbijdrage betaalt, moeten we dat doen.

Vlaanderen is koploper op het vlak van recyclage. Ik heb u in de commissie al meermaals bevraagd betreffende de smartphones en gelijkaardige toestellen, want daar doen we het niet goed. Die blijven maar al te vaak in de kast liggen en belanden niet waar ze horen. Ze worden dus ook niet gerecycleerd.

U hebt mij op een schriftelijke vraag geantwoord, minister, dat dit een taak is van Recupel, dat dit valt onder de sensibiliseringstaak. Ik heb vernomen dat daar momenteel nog niets rond gepland is. Dat is toch wel een groot probleem, we moeten naar een hoger recyclagepercentage. Gaat u hen daarop aanspreken?

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

Wouter Vanbesien (Groen): Ik ben blij, zowel met de inbreng van de heer Nevens als met het antwoord van de minister. De heer Nevens zegt dat we een gouden medaille moeten halen, daar ben ik het mee eens. Er bestaat daarvoor een term in het Engels, dat hoort u misschien minder graag, en dat is 'gold plating'. Waarom ik zo blij ben dat u dat zegt, is dat de Vlaamse Regering al op verschillende momenten en in verschillende documenten heeft gezegd dat ze niet aan gold plating wil doen. Ik ben blij dat we hier mogelijk een grotere ambitie kunnen aanhoren dan tot nu toe.

Ik ben ook blij met het antwoord van de minister, die eindelijk zegt: inderdaad, ze hebben nu te veel geld opgehaald bij de consument, en ze doen eigenlijk te weinig op het vlak van ecodesign.

Slotsom: 'we zijn nu bezig met het op te lossen' is een beetje vaag. Maar ik wil u alleszins alle steun bieden om een oplossing te zoeken voor die twee problemen.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, het bewijs dat we volop inzetten op de circulaire economie is dat in de begrotingsaanpassing die we volgende week of de week nadien hier in het parlement zullen bespreken, bijkomend 1,7 miljoen euro is vrijgemaakt om specifiek in te zetten op die circulaire economie. Dat is nieuw geld dat we ook nog eens vanuit de Vlaamse Regering hebben vrijgemaakt in deze begrotingsaanpassing. Dat toont toch wel hoeveel belang we hechten aan die circulaire economie.

Het wordt ook al aangewend. We zullen daar heel snel mee vooruit gaan. We hebben een heel groot pact afgesloten wat betreft circulaire aankopen. We hebben samen met 133 partners, allemaal bedrijven maar ook lokale besturen en de VVSG, ondertekend dat ze allemaal inspanningen willen doen, en als ze aankopen doen, dat aankopen zullen zijn die passen in de circulaire economie. Dat betekent aankopen die gebaseerd zijn op ecodesign en op het feit dat ze kunnen worden gerecycleerd. Dat toont dat er een bijzondere dynamiek is en dat we echt de vlucht vooruit nemen om dat goud, en dus dat 'gold plating', mijnheer Vanbesien, te halen.

Collega De Vroe, u weet dat wij een initiatief hebben genomen waarbij smartphones door verenigingen en scholen kunnen worden ingezameld en ze daarvoor iets in de plaats krijgen. Dat is een heel groot succes. Vroeger kon dat niet, dat was verboden, maar we zien in scholen die een dergelijk initiatief organiseren, dat een enorme dynamiek met zich meebrengt. De scholen krijgen dan computers of ander materiaal in plaats van die ingezamelde gsm's of oude smartphones.

Ik heb inderdaad het engagement aangegaan en we hebben dat ook doorgegeven. Ik vermoed dat heel wat mensen hun smartphone in de schuif laten liggen omdat ze schrik hebben dat er nog gegevens op staan waar misschien wel eens iemand aan zou kunnen, zoals oud fotomateriaal en zaken waarvan men niet weet hoe men ze moet wissen. Ik ben ervan overtuigd dat we een grote campagne moeten opzetten, samen met Recupel, om de mensen te tonen hoe je zorgt dat mensen niet aan de gegevens van je gsm kunnen en die niet meer toegankelijk is voor handige mensen die willen gaan kijken wat er allemaal in die smartphone zit. Ik denk dat er bij heel wat mensen een grote schroom bestaat om die smartphone zomaar weg te doen of naar een inzameling te brengen. Ik ben ervoor gewonnen om daar volop op in te zetten en mensen duidelijk te maken dat als ze dit of dat doen met hun smartphone, er nadien niet meer aan de gegevens zou kunnen worden geraakt. Ik heb dus die opdracht gegeven. Ik ga ervan uit dat men ook volop bezig is met de campagne of de sensibilisering uit te rollen.

Bart Nevens (N-VA): Als ik mag concluderen, collega's, dan heb ik twee zaken geleerd.

Ten eerste: minister Schauvliege gaat inderdaad kijken hoe die vetpotten van Bebat en Recupel kunnen worden afgebouwd en men geld terug naar de consument kan krijgen, want uiteindelijk heeft die in het verleden een bijdrage geleverd om nieuwe apparaten op een ordentelijke, deftige manier te recyclen en die als nieuwe grondstof aan te wenden. Dat is circulaire economie. Dat is waar Vlaanderen volop op inzet.

Ten tweede: er is inderdaad nog marge om het beter te doen. Minister, ik stel voor dat u ook eens naar het buitenland kijkt, want daar worden dergelijke organisaties beloond op wat er nog in het restafval blijft zitten. Zij worden getaxeerd op wat er nog verdwijnt via andere kanalen dan het recyclekanaal.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

VOORSTEL VAN DECREET van Willem-Frederik Schiltz, Matthias Diependaele, Peter Van Rompuy, Jos Lantmeeters, Jenne De Potter en Paul Cordy houdende wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat de opcentiemen op de onroerende voorheffing betreft – 1187 (2016-2017) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Mijnheer Vandenbroucke, u vroeg naar het parlementair document 1187. Dat staat sinds maandag op de webstek van het Vlaams Parlement. Aangezien wij de parlementaire documenten niet meer drukken, ik

geen 124 documenten ga laten drukken en iedereen hier zijn laptop, pc enzovoort gebruikt voor het parlement, kunt u perfect dat document raadplegen.

ACTUELE VRAAG van Peter Van Rompuy aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de impact van de recente Britse verkiezingen op de brexit-onderhandelingen en de Vlaamse export

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Minister-president, zoals u weet, zijn vervroegde verkiezingen altijd een slecht idee. De eerste minister in Groot-Brittannië heeft dat vorige vrijdag aan den lijve mogen ondervinden. Zij vroeg aan de Britse kiezer een 'strong and stable mandate' voor de brexit, en ze heeft van de Britse kiezer het omgekeerde gekregen: ze heeft haar meerderheid in het Britse parlement kwijtgespeeld.

De brexit begon amper een jaar geleden met de belofte aan de Britten dat ze de controle zouden herwinnen over hun toekomst. Vandaag stellen we vast dat Groot-Brittannië op politiek vlak een beetje stuurloos is geworden. Het is dan ook geen toeval dat er in de Britse politiek zeer veel stemmen opgaan om over te schakelen van de harde brexit naar een zachte brexit. Dat is een belangrijke verschuiving die we zien in hun retoriek. Zelfs een aantal hardliners uit het brexitkamp hebben letterlijk laten weten dat zij vinden dat er meer moet worden geluisterd naar de stem van de remainers.

Op dit ogenblik is er vooral onduidelijkheid over de positie van de Britse regering wanneer het gaat over de brexit, en dat is een slechte zaak voor onze Vlaamse exporteurs. Hopelijk komt daar verandering in want onduidelijkheid is altijd slecht voor de investeringen. Minister-president, wat is uw inschatting van de impact van de Britse verkiezingen op het hele brexitverhaal en de onderhandelingen over het handelsakkoord?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Van Rompuy, zoals u zegt, was de verwachting om met vervroegde verkiezingen een meer stabiele basis te creëren. Het minste dat men kan zeggen, is dat er nogal wat onduidelijkheid is op dit moment. Mevrouw May heeft geen meerderheid meer in het Lagerhuis en werkt aan een coalitie met de Democratische Unionistische Partij (DUP). DUP is voorstander van de brexit en vraagt tegelijk om een 'soft border' te krijgen met de republiek.

Zeer opvallend is dat in de regering van mevrouw May niet alleen 'brexiteers' zijn opgenomen, maar ook zeer gekende 'remainers', die zich eveneens laten gelden. Anderzijds is het opmerkelijk dat ook op het continent, om in de termen van de Britten te spreken, opvallende uitspraken zijn gedaan. Ik verwijs naar de top Macron-May, waar Macron heeft gezegd dat hij eigenlijk voorstander is van een soort PLUS-verdrag zoals wij dat willen. Hij heeft ook gepleit om inzake veiligheid en defensie samen te blijven werken maar tegelijk heeft hij gezegd dat de deur open blijft voor het Verenigd Koninkrijk. Ongeveer tegelijkertijd heeft Schäuble aan Bloomberg gezegd dat de beslissing van het Britse volk wordt gerespecteerd maar dat de deuren openstaan wanneer de Britten zouden veranderen van mening. Dat moet ook ons standpunt zijn. Wanneer zij van mening veranderen – 'you never know' –, dan is de beste oplossing dat zij in de Europese Unie blijven. Is dat niet zo – en dan kom ik tot uw vraag –, dan blijven wij natuurlijk voorstander van een zo goed mogelijk handelsverdrag dat zo dicht mogelijk aansluit bij het Europese lidmaatschap, met natuurlijk een aantal beperkingen en verplichtingen voor wie geen lid is van de Europese Unie. Er zijn diverse mogelijkheden

zoals de Europese Economische Ruimte met de Noren, een associatieovereenkomst zoals met de Zwitsers, een douaneovereenkomst zoals met de Turken. Wij zijn voorstander om werk te maken van een zerotarief waarbij er geen invoertarieven zijn. De prognose van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) wanneer er geen handelsverdrag is, is zeer slecht voor Vlaanderen. Er is een prognose dat wij in 2030 2,6 procent van ons bnp zouden verliezen. Wij zijn het tweede meest blootgesteld aan de brexit na de republiek Ierland. Wij voeren voor meer dan 27 miljard euro uit en hebben dus alle belang bij een zo goed mogelijk verdrag.

Maar zoals u zegt: de dingen bewegen, zij bewegen niet alleen in het Verenigd Koninkrijk, maar ook op het continent. Laat ons hopen dat we tot een zeer goede of tot de minst slechte oplossing kunnen komen.

Peter Van Rompuy (CD&V): Ik ga niet zeggen dat we snel zullen vaststellen dat de Britten helemaal van mening zouden veranderen en echt in de Europese Unie zouden blijven, maar we voelen wel dat de wind aan het keren is en dat er een verschuiving is van een harde naar een zachte brexit. Een zachte brexit betekent eigenlijk dat Groot-Brittannië de facto in de Europese interne markt blijft. Het zou enkel zijn beslissingsmacht over hoe die gerund moet worden verliezen. Het zou een opluchting zijn als we dat al konden zien gebeuren, een opluchting voor heel wat Vlaamse exporteurs.

Of het een harde of een zachte brexit wordt, zal alleen in Londen worden beslist. Alleen als daar de redelijkheid terugkeert, zullen we ook een verschuiving zien. Het is minder het Europese continent en sinds vorige maand als helemaal niet Paul Magnette die ook maar iets te zeggen zal hebben over de uiteindelijke uitkomst van de brexitonderhandelingen, omdat het Europees Hof van Justitie zijn mogelijkheden wat dat betreft beknot heeft.

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

Herman De Croo (Open Vld): Voorzitter, ik kan de mening van zowel de heer Van Rompuy als van de minister-president delen. Ik wil er nog aan toevoegen dat als u naar de stemmen zou kijken, dus achter de eigenzinnige manier waarop de zetels worden toebedeeld, en Labour en de liberalen – de ene zeer pro-Europa, de andere toch niet pro-brexit – een meerderheid van de stemmen hebben. Het is een eigenaardig argument, maar het speelt toch een rol dat meer Britten zich nominatief hebben uitgesproken voor partijen die tegen de brexit zijn.

U hebt de situatie al aangehaald van de alliantie die ze moeten maken met een partij die een 'soft border' wenst met Ierland. Er broedt iets. Niet vergeten dat er binnen de Conservatives – kijk naar Cameron – verdeeldheid is tussen zij die voor en zij die tegen een brexit zijn.

We moeten er ook op letten dat, als de onderhandelingen beginnen, er voor de Britten geen voordeel uit wordt gepuurd. We moeten de vier vrijheden en de correcte manier van scheiding toepassen. Ik denk dat, hem kennende, gewezen premier Verhofstadt er mee zal over waken. Bijkomend is het ook van belang dat er in de tussentijd geen pauze mag komen in onze eigen onderhandelingen en dat wij op die manier een nieuw lot aan deze onderhandelingen kunnen geven.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): Collega's, we hebben het gehoord: onzekerheid troef wat de brexit betreft, ook op Europees niveau, want wij zijn afhankelijk van wat er in het Verenigd Koninkrijk gebeurt.

Wat Europa vrij snel heeft beslist, was om een aantal Europese instellingen asap terug te halen uit Londen. Ik weet dat de onderhandelingen nog echt moeten

beginnen en dat dit een deel van de onderhandelingen is, maar de kandidaturen voor twee belangrijke Europese instellingen met meer dan duizend personeelsleden zoals het Europees Geneesmiddelenbureau en de Europese Bankautoriteit (EBA), zijn bezig. We hebben samen met de voorzitter in Londen de mogelijkheid gehad om EBA te bezoeken. We hebben daar heel wat gemotiveerde en geëngageerde Vlaamse medewerkers gesproken.

Minister-president, ere wie ere toekomt, Flanders Investment & Trade heeft een heel mooi rapport en een voorbereiding gemaakt om EBA naar Vlaanderen te halen. Hoever zit het met die dossiers, gelet op alle ontwikkelingen die nu bezig zijn?

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

Wouter Vanbesien (Groen): Ik heb eigenlijk een voorstel voor de minister-president. Ik denk dat het ook interessant zou zijn dat wij met de regio's die binnen het Verenigd Koninkrijk strijden voor een soft brexit, contact leggen en nagaan hoe we kunnen samenwerken. Ik denk daarbij uiteraard aan Schotland, ik denk daarbij ook aan Londen en de Greater London Council. We zijn er met de commissie op bezoek geweest en men stond er erg voor open. Ik denk ook aan Noord-Ierland.

Het voordeel van het samengaan met de Democratic Unionist Party is dat er misschien wat druk zou komen op een soft brexit, maar ik zie er toch vooral negatieve kanten aan, met name dat dit mogelijk de spanningen in Noord-Ierland opvoert, en daar is niemand in Europa, ook wij niet, mee gebaat.

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): Minister president, ik dank u voor uw toelichting. Nog niet zolang geleden, wel degelijk voor de verkiezingen, zei eerste minister May: "Brexit means Brexit." Ondertussen zijn we natuurlijk verkiezingen verder en is het inzicht over die brexit wel wat geëvolueerd. Wat mij vooral verontrust, is de positie of de beeldvorming die er bestaat over ons land. Een tijdje geleden verscheen in The Economist een artikel waarin ons land omschreven werd als een land dat behoort bij een groepje dat ijvert voor een harde brexit en dat hard zat te roepen en eigenlijk een soort wraak zou willen nemen ten aanzien van het Verenigd Koninkrijk. Ik denk dat dat absoluut niet goed is en dat wij vanuit Vlaanderen dat beeld moeten bijsturen.

De minister-president heeft er reeds op gewezen dat wij jaarlijks ongeveer voor 27 miljoen euro van Vlaanderen naar Groot-Brittannië exporteren. We exporteren voertuigen, farmaceutische producten. Minister-president, hoe kunt u dat beeld wel degelijk bijsturen?

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, ik zal in omgekeerde volgorde beginnen. Mijnheer Vanlouwe en ook mijnheer Vanbesien, een coalitie smeden is evident, want in de eerste plaats moeten we ervoor zorgen dat we binnen dit land op één lijn zitten. Ik heb een zeer diepgaand contact gehad met premier Michel. Ik ben ook verrast over wat in The Economist is verschenen. Volgens mij is dat niet gebaseerd op harde feiten. We worden daarin bestempeld als het land dat het verst gaat in de harde brexit. Dat is niet mijn informatie. Premier Michel heeft me verzekerd, nadat ik hem had gewezen op het uitermate groot belang van de export, erop had gewezen dat onze welvaart afhangt van al dan niet brexit, al dan niet vrij verkeer, al dan niet nultarieven enzovoort, dat hij volop die kaart zal trekken en dat zal verdedigen. Het lijkt me ook een plicht van een eerste minister om dat te doen. Een op zes jobs in Vlaanderen hangt af van de export, een op veertig hangt af van onze export naar het Verenigd Koninkrijk. Zoals de heer Van Rompuy heeft aangehaald: tal van bedrijven, niet het minst in

mijn eigen provincie, zijn in grote mate afhankelijk van de export. Ik denk aan textiel, ik denk aan de agrovoeding, maar ook aan heel veel andere sectoren. Het lijkt me dus evident dat we dat doen.

Mijnheer Vanbesien, het is ook logisch dat we zoeken naar verbanden, naar mensen die op dezelfde lijn zitten. Ik ben daar al langer mee bezig dan vandaag. Ik heb dus contacten met Ierland, met Denemarken, met Nederland, maar evenzeer met de Europese Commissie. Ik heb contact gehad met de heer Barnier. Ik ga trouwens binnenkort met Barnier naar Zeebrugge, dat voor 45 procent van zijn trajecten, van zijn export-import afhankelijk is van het Verenigd Koninkrijk. Ik heb morgen een ontmoeting met president Juncker. We zetten dus alle mogelijke diplomatieke middelen in om ter zake op één lijn te geraken.

Mevrouw Turan, wat het Europees Geneesmiddelenagentschap betreft: in alle bescheidenheid, ik denk dat ik de allereerste was die in de Europese Unie heeft gezegd dat we moeten proberen dat binnen te halen. We hebben daar enorme troeven, ontzettend veel troeven voor. We hebben de tien grootste geneesmiddelenbedrijven wereldwijd die hier actief zijn. We besteden het meest aan onderzoek en ontwikkeling inzake geneesmiddelen. We hebben een goede samenwerking inzake de klinische cyclus tussen de universiteiten en de farma-industrie. Er is uiteraard ook het feit dat de Commissie en het Europees Parlement in Brussel zijn gevestigd. Als het Europees Geneesmiddelenagentschap dus naar ons komt, dan zit het dicht bij de mogelijke bronnen. Helaas, en dat weet u, is het zo dat ondertussen 26 andere lidstaten ook kandidaat zijn voor het Europees Geneesmiddelenagentschap. Ik denk dat we bij diegene zijn die veel troeven hebben, dat we de beste troeven hebben, maar wat de uitkomst zal zijn, weet ik niet. In elk geval zijn we nu aan het werken aan een gemeenschappelijk standpunt om dat Europees Geneesmiddelenagentschap in Brussel, in de grotere regio van Brussel gevestigd te krijgen. Ik hoop dat we daaruit geraken, zodat we dat ook gezamenlijk kunnen verdedigen. Tegelijkertijd maken we werk van het Bankenagentschap. Ik denk dat we niet mogen inzetten op een van de twee alleen.

Wat brexit betreft, ben ik het ermee eens dat er iets aan het broeden is in het Verenigd Koninkrijk, om de woorden van de heer De Croo te gebruiken. Je ziet dat met de uitspraken van Cameron, van Major, maar ook van andere mensen. Ik heb gezegd dat er zeer bekende 'remainers' in de regering zitten. Er is dus hoop dat er daar een ander standpunt komt. Mijnheer Van Rompuy, ik heb niet gezegd dat er een kans is op een totale meningswijziging en dat men lid wil blijven, maar 'you never know'. Er zijn immers veel zaken die daar kunnen gebeuren en er is op het ogenblik niet echt een stabiele situatie. Maar goed, ik bemoei me uiteraard niet met de interne politiek daar. Ik hoop alleen dat er daar ook steeds meer voorstanders zijn van een soft brexit, ook omdat men inziet dat daar het belang ligt van het Verenigd Koninkrijk. We hebben het nu over de agentschappen die daar gaan vertrekken, met de tewerkstelling daaraan verbonden, maar denk ook eens aan de financiële wereld die zich aan het verplaatsen is. Er zijn studies verschenen die stellen dat dat zou leiden tot een verlies van tienduizenden, wellicht een paar honderdduizend jobs. Ik denk dus dat daar stilletjesaan ook de gevolgen voor iedereen duidelijk worden van wat een brexit inhoudt.

Hoe ver zal dat gaan? Wat zal daar worden bereikt? Dat weten we niet. Ik ben het ermee eens dat je een balans moet hebben. Je mag ze niet straffen, maar je moet ze ook niet belonen. We hebben ook een eigen belang te verdedigen. Natuurlijk zouden ze heel graag deel uitmaken van die interne markt, denk ik, maar zonder die vier vrijheden, terwijl de EU terecht zegt dat het alles of niets is. Het zijn de vier vrijheden of niets. Laat nu uitgerekend het vrij verkeer van personen de determinerende factor zijn geweest, het determinerende argument zijn geweest om de brexitcampagne te voeren. In al mijn contacten met Britten stel ik vast dat het aanvaarden van dat vrij verkeer voor hen psychologisch de grote drempel is.

En dus, als men naar een scenario gaat van bijvoorbeeld de Europese Economische Ruimte, dan moet je niet alleen alle Europese regels aanvaarden, maar moet je zelfs alle regels inzake mededinging en staatssteun aanvaarden, maar ook de vier vrijheden. Dat zal er dus misschien toe leiden dat we naar een soort sui generis gaan. Nogmaals, ik ben het eens met de Europese Unie die zegt: 'Het zijn de vier vrijheden, het is de 'full monty' of niets.' Je kunt niet gaan belonen en andere lidstaten ook uitzicht geven op deelname aan de interne markt, zonder daarvoor de verantwoordelijkheden, de lusten en lasten, op te nemen. Dat worden moeilijke onderhandelingen.

Maar het positieve is dat er een verschuiving ontstaat binnen het Verenigd Koninkrijk. Die verkiezingen hebben daartoe bijgedragen. Anderzijds zien we binnen de Europese Unie dat zowel president Trump als de jongste verkiezingen ertoe hebben geleid dat diegenen die vreesden voor andere exit-bewegingen ongelijk hebben gekregen, dat er aan de kant van de Europese Unie dus toch een zekere stabiliteit is. Ik denk dat we met die basisideeën naar de onderhandelingen moeten gaan.

In elk geval moeten we daarbij altijd onze eigen Vlaamse belangen voor ogen houden, omdat die zo ontzettend groot zijn.

Peter Van Rompuy (CD&V): Ik heb de indruk dat het hele brexit-verhaal stilaan begint te lijken op de parabel van de La Fontaine van de kikker – Groot-Brittannië – en de os, waarbij de kikker even groot probeert te zijn als de os. Elke maand, elke week, elke dag blaast hij zich verder op, tot hij ontploft. En dat ontploffen is, denk ik, vrijdag gebeurd. Eigenlijk is de ballon van de harde brexit stilaan aan het afgaan. We gaan minstens naar een zachte brexit. En dat is in het belang van de Britten, van de Vlamingen die in Groot-Brittannië wonen en van de Vlaamse exporteurs en Europa. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Koen Daniëls aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de scholenfusies in het katholieke onderwijsnet en de bestuurlijke optimalisatie in het onderwijs

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Nieuw kostuum?

Koen Daniëls (N-VA): Voorzitter, u ziet er ook voortreffelijk uit vandaag.

Collega's, afgelopen vrijdag zag ik op de regionale televisie, op Focus TV, een betoging van meer dan tweeduizend leerkrachten en ouders. Eigenlijk is dat ongezien in Vlaanderen. Het was een betoging van mensen die op straat komen voor het behoud van hun school. Want, collega's, u zult het allicht hebben gemerkt, in Roeselare, Sint-Michiël, worden tien scholen teruggebracht op vier campussen. En de scholen houden effectief op te bestaan. Behalve een administratief nummer voor het personeel, houden ze op te bestaan.

En dus is er, vlak voor de examenperiode, onrust bij leerkrachten, onrust bij ouders en onrust bij leerlingen. Dat is absoluut geen goede zaak. Onrust, waarom? Ze wisten van niets! Op een mooie dinsdag, op 6 juni, klonk plots het verhaal dat hun school op 1 september 2018 niet meer zou bestaan. En een school, dames en heren, is niets iets dat je zomaar kiest omdat het daar ligt. Nee, in een school hangt een sfeer, een cultuur, in de lucht, op het bord, tussen leerkrachten. Dat is niets ambtelijks. Het is niet zomaar van 'we gaan van die school naar die school, want het is toch allemaal hetzelfde.' Want als dat waar

was, dat alles hetzelfde is, dan blazen we eigenlijk de vrijheid van onderwijs op. Want dan zeggen we: alles is hetzelfde. En dat is net de sterkte van het Vlaamse onderwijs, collega's, dat dat niet het geval is.

Nu, om die scholen te overtuigen om daarin te stappen – het staat in het persbericht, maar ook in de powerpointpresentatie die ze hebben getoond – zeggen ze: 'Het is op vraag van de Vlaamse Regering, omwille van decreten, om grotere scholen te maken. En het is op vraag van de minister van Onderwijs, om een brede eerste graad te maken.'

Nu, dat is straf. Want ik ben op zoek gegaan naar de teksten waarin dat staat, waarin de minister dat heeft gezegd. En ik stel vast dat dat niet het geval is. Ik vind die teksten niet. Ik vind die decreten niet. Ik vind die besluiten van de Vlaamse Regering niet.

En dus, minister, luidt mijn vraag: wat zult u eraan doen als gezagsargumenten als deze worden gebruikt, om ervoor te zorgen dat een grote groep mensen, zijnde de leerkrachten, in een bepaald stramien worden geduwd, waarbij ze eigenlijk niet worden geïnformeerd en waarbij de gezagsargumenten er eigenlijk niet toe doen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Daniëls, ik dank u. De voorzitter vindt inderdaad dat u een mooi nieuw kostuum aan hebt, uw zomerkostuum.

Mijnheer Daniëls, ik heb inderdaad vastgesteld dat een minister soms als gezagsargument wordt gebruikt. Soms in terechte omstandigheden, maar soms ook in omstandigheden die, wat die minister betreft, zeer onterecht zijn.

Ik zal met uw uitgangspunt beginnen. Scholen kijken al decennialang naar de toekomst. Op zich vind ik het een goede zaak dat scholen en schoolbesturen de handen in elkaar slaan en samenwerken. Ik verwijs naar mijn eigen stad, Torhout, waar alle scholen zich twintig jaar geleden hebben verenigd tot een campus die nu nog bestaat, die veel leerlingen aantrekt en die heel goed onderwijs verschaft.

De vrijheid die scholen hebben om samen te werken en de autonomie die we de scholen in toepassing van het Vlaams regeerakkoord willen geven, scheppen een aantal verplichtingen. Wat mij betreft, houdt een van die verplichtingen in dat hervormingen en veranderingen samen met het personeel en met het oudercomité moeten gebeuren. Ze moeten tijdig worden geïnformeerd. Het is niet de bedoeling tijdens of vlak voor de examenperiode grote onrust te zaaien.

Ik ben een beetje ongelukkig met deze grote communicatie op een moment waarop ik het zelf niet had verwacht. Dat zo veel mensen op straat zijn gekomen, toont aan dat de school wellicht heeft onderschat hoe belangrijk het is zorgzaam met dergelijke transitie om te gaan.

Ik heb tevens gemerkt dat ik als een gezagsargument ben gebruikt. Op zich heb ik er geen probleem mee dat het in het licht van de modernisering van het secundair onderwijs mogelijk wordt om in de toekomst een grote campus of een domeinschool te worden of om een verticaal georganiseerde school te blijven. Sowieso bestaat er geen enkel decreet of geen enkele intentie om scholen in de toekomst te verplichten een bepaald organisatie-model te volgen. Ik zeg dit ook ten behoeve van de talrijke kijkers die deze plenaire vergadering volgen.

Als ik ben gebruikt als gezagsargument om een bepaalde keuze voor een bepaalde samenwerking te maken, ben ik het hiermee compleet oneens. Ik heb de school hiervan op de hoogte gebracht. Ik heb de talrijke individuele ouders en leerkrachten die me hierover hebben gemaild, dezelfde informatie gegeven.

Over de inhoud van wat de school wil doen, zal ik me niet uitspreken. Ik vind het goed dat scholen naar de toekomst kijken. Heel lang geleden hebben bekende wijsgeren echter gesteld dat de weg die wordt gevolgd minstens even belangrijk is als het doel zelf. Op dat vlak is er in Roeselare, maar ook op een aantal andere plaatsen in Vlaanderen, toch nog wat werk aan de winkel.

Koen Daniëls (N-VA): Minister, ik ben blij dat u ons bijtreedt in onze analyse van wat daar is gebeurd. Ik som een aantal zaken op.

Bestuurlijke organisatie en efficiëntiewinsten kunnen, maar dat is geen schoolvergroting. Ik lees een passus voor uit het Vlaams regeerakkoord: "Bij nieuwe bestuursmodellen moet de herkenbaarheid van de individuele school en haar inbedding in de lokale gemeenschap behouden blijven, met respect voor de eigenheid van elke school." Ik kan enkel vaststellen dat het Vlaams regeerakkoord op dit vlak eigenlijk flagrant wordt geschonden. Die scholen herkennen zich daar niet meer in.

Dit is niet in dialoog met het personeel gebeurd. De vakbonden zijn hier niet bij betrokken. Het personeel wist van niets. Het is natuurlijk het personeel, de leerkrachten, die het onderwijs verstrekken.

De school voor buitengewoon onderwijs heeft verklaard hierin te moeten opgaan, want het buitengewoon onderwijs zal verdwijnen. Ik stel vast dat u ons bijtreedt en zegt dat het buitengewoon onderwijs blijft bestaan voor wie het nodig heeft.

U hebt zelf verklaard dat de brede eerste graad er niet komt. Het is een getrapte studiekeuze. Ik ben blij met uw antwoord. Ik stel vast dat u de scholen er eigenlijk op wijst dat er nog andere opties zijn, want de gezagsargumenten die ze gebruiken, voldoen eigenlijk niet.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, natuurlijk heb ik reeds met grote belangstelling de vragen om uitleg gelezen die, normaal gesproken, morgennamiddag zullen worden behandeld. Het moet duidelijk zijn dat de framing van koepels niet aan mij is besteed.

Enkele weken geleden hebben we met de koepels en de vakbonden een hoorzitting gehouden over bestuurlijke optimalisatie en schaalvergroting. De eerste vraag die ik de koepels toen heb gesteld, is de vraag of er met betrekking tot de toekomstige schoolbesturen een ideale schaalgrootte qua aantal leerlingen is. Het Gemeenschapsonderwijs heeft gezegd qua aantal leerlingen liefst nog wat te willen groeien. Het Katholiek Onderwijs heeft geantwoord geen aantal leerlingen te willen vooropstellen, maar met een aantal criteria te werken.

Mijn tweede belangrijke bekommernis die ik hier wil delen, betreft de gevolgen van de bestuurlijke optimalisatie voor de wijkscholen. Het maakt niet uit of het autonome scholen of vestigingsplaatsen in het basisonderwijs zijn. In het sociaal weefsel van onze dorpen nemen ze een bijzondere plaats in die in de toekomst zeker bewaard moet kunnen blijven.

Essentieel voor mij is vrijheid van onderwijs, en tevens voldoende vertrouwen in het onderwijsveld. En dat zijn zowel de werkgevers als de werknemers.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Collega Daniëls, op 6 juni was er niet alleen in Roeselare D-day, maar ook nog in een zeer mooie Vlaams-Brabantse net-niet-centrumstad, in het hetzelfde katholieke onderwijs waarnaar u verwezen hebt. Ik leer daaruit dat er inderdaad ook wel verschillende manieren zijn, en dat sommige school-

besturen hun mensen, hun leerkrachten en hun ouders echt wel voor vol aanzien, hen informeren en juist informeren.

Minister, beste collega's, in het onderwijs zijn er meer dan een paar honderd bladen, nieuwsbrieven, websites, die dat allemaal vanuit het belang van de organisatie opmaken en hun nieuws over wat er hier beslist zou zijn, verspreiden. Er is eigenlijk maar één bron die ouders, leerkrachten en directies kunnen hanteren om te weten wat er nu echt in Vlaanderen beslist is op het vlak van onderwijs, en dat is onder andere de website van Klasse, maar ook van het ministerie. Ik denk dat het een bewijs is, collega Daniëls, beste collega's, dat we blijvend moeten inzetten op goede, neutrale overheidscommunicatie, ook uit uw huis, minister.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dank u wel, collega's. Collega De Ro, ik ben het absoluut eens met wat u zegt, maar ik hoop dat u dat niet als kritiek formuleert, want wij hebben nog nooit zo veel gecommuniceerd als nu. Wij zijn op dit ogenblik een ronde aan het doen van drieduizend directeurs. Wij zijn op dit ogenblik elke week nieuwsbrieven aan het versturen – onze Schooldirect – naar scholen, om ook in te spelen op de actualiteit. Er komt straks nog zo'n interessante actuele vraag, waar het weer nodig zal zijn om in te spelen op de actualiteit.

Wat ik vooral graag zou zien gebeuren in de praktijk, en ik verwijs hiervoor ook naar collega De Meyer, is dat dat regeerakkoord, waarin we vertrouwen en autonomie geven aan de scholen, ook op het veld zo wordt ingekleurd. Als je als regering, en ik ook zelf als minister, echt investeert in het schrappen van overbodige regelgeving, het geven van vertrouwen aan het terrein, dan verwacht ik van dat terrein dat dat vertrouwen ook met grote verantwoordelijkheidszin ingevuld wordt. En dat betekent: als je voor grote hervormingen staat of als je wijzigingen wilt aanbrengen aan de manier waarop je organiseert, dat je dat niet boven maar samen met je personeel gaat doen.

Als ik iemand op de televisie hoor zeggen 'wij zitten in een helikopter en wij weten het het best', dan is het natuurlijk mogelijk dat er op het terrein wat commotie ontstaat. Dus als je wilt hervormen, probeer het te doen samen mét. Het zal nog moeilijk zijn, maar het zal wel lukken.

Collega Daniëls, en ook collega De Meyer verwees ernaar, ik ben het er zeker mee eens dat schaalvergroting niet moet en zelfs niet mag leiden tot schoolvergroting. Dat is helemaal niet noodzakelijk. Als je samenwerkt, kun je dat bestuurlijk perfect doen op een wijze dat de school heel nabij blijft en dat de eigen kenmerken absoluut blijven bestaan. Maar, collega Daniëls, het is ook mogelijk dat scholen, zoals we in Torhout hebben gedaan, volledig opgaan in een groter geheel en dat er een totaal nieuwe organisatie komt. Maar als je dat samen met je personeel doet, en ook op een correcte wijze doorspreekt met de vakbonden en met de ouderraden, dan kan dat best wel lukken. Er zijn op dit ogenblik heel veel voorbeelden in Vlaanderen waar dat op een goede manier gebeurt en waar zowel personeel als ouders bijzonder gelukkig en tevreden zijn.

Laat ons uit de zaken die iets minder goed lopen, proberen niet de moed te verliezen, maar integendeel voluit vooruit te gaan. Ik heb begrepen dat men ook in Roeselare nu zal proberen om de rust te herstellen, en dan stapsgewijs het vertrouwen opnieuw op te bouwen.

Koen Daniëls (N-VA): Collega's, ik denk dat we eigenlijk heel hoopvolle boodschappen geven aan die tien scholen die opgaan in vier grote scholen, namelijk: jullie kunnen wel degelijk blijven bestaan. Er is geen gezagsargument van de minister en deze Vlaamse Regering. Meer zelfs, je bent gesterkt door het regeerakkoord dat je als individuele school kunt blijven bestaan. Er moet geen brede

eerste graad komen, want je kunt een getrapte studiekeuze ... Het buitengewoon onderwijs moet niet weggaan, want je kunt ervoor blijven kiezen.

Ik denk dat we langs deze weg al die scholen heel goed informeren over wat ze kunnen doen. En ik vrees dat ze daar terug naar de tekentafel moeten, als ik vaststel dat tweeduizend mensen zeggen: 'Sorry, maar dit is niet de vrijheid die wij dachten te hebben.' We geven de boodschap: de vrijheid die we aan scholen geven, als overheid, die moet niet ingevuld worden door andere intermediairen. Vrijheid voor scholen is vrijheid voor scholen, en niet een andere vrijheid. Ik dank u. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Kathleen Krekels aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de mogelijke blokkering van ondersteuningsnetwerken in het kader van het M-decreet

De voorzitter: Mevrouw Krekels heeft het woord.

Kathleen Krekels (N-VA): Minister, ik vind het heel erg jammer dat ik hier vandaag moet staan. Vorige week zijn we heel erg duidelijk geweest. Toen hebben we gediscussieerd over het amendement dat ons zou helpen om te duiden hoe we de ondersteuning zien voor onze leerkrachten en leerlingen in het kader van het inclusief onderwijs, van het M-decreet.

De basisprincipes zijn heel eenvoudig: we vertrekken vanuit bestaande samenwerkingen, al dan niet netoverschrijdend. Als de bestaande samenwerkingen niet netoverschrijdend zijn, dan hoeft het niet; zijn ze wel netoverschrijdend, dan moet dat kunnen blijven. We hebben heel duidelijk gezegd dat de focus ligt op de leerling en de leerkracht.

Minister, ik dacht dat we heel duidelijk zijn geweest en dat het nu zou komen. De onderwijsverstrekkers hebben ons begrepen, ze gaan de telefoon nemen, ze gaan elkaar opbellen en ze gaan zeggen: hoe zit dat hier bij ons in de regio? Wie heeft waar welke scholen? Hoe zijn die georganiseerd? Wie wenst er bij ons aan te sluiten? Hoe kunnen we met ons vieren ervoor zorgen dat iedere school in onze regio kan blijven samenwerken met de scholen waar ze mee samenwerkt, en dat iedere school gegarandeerd de ondersteuning kan krijgen die ze nodig heeft voor haar leerlingen en leerkrachten?

Minister, daar ben ik van uitgegaan. Maar dat is naïef, want iedereen plooit zich terug op zijn eigen net. Iedereen zegt: we gaan vertrekken vanuit onszelf en dan zullen we zien welke verbanden mogelijk zijn. Dat is niet juist. Scholen moeten keuzes maken. Sommige werken met twee scholen uit verschillende netten samen. Moeten we nu bij de ene of bij de andere? We verliezen. Andere moeten helemaal, bijvoorbeeld vanuit Schilde, met Beerse of Mol samenwerken, omdat de school in een naburige gemeente waar ze nu mee samenwerken, van een ander net is. Dit is ongehoord. Dit draait om middelen en macht, en dit legt niet de focus op de leerling en de leerkracht.

Minister, hoe gaat u de onderwijsverstrekkers alle vier doen inzien dat ze hun verantwoordelijkheid moeten nemen om zich functioneel en effectief te organiseren in functie van de leerling en de leerkracht?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Krekels, ik heb u zelden zo geëngageerd zien spreken op dit spreekgestoelte. Waar het hart van vol is, loopt de mond van

over. Dat is waar, maar het is ook belangrijk dat deze actuele vraag vandaag wordt gesteld.

We zitten natuurlijk in cruciale weken wat de vorming van de netwerken betreft. Ook hier wil ik starten vanuit het regeerakkoord. We hebben gezegd dat we vertrouwen en autonomie geven aan de scholen. Bovendien investeren we vanaf 1 september 104 miljoen euro in de ondersteuning van kinderen die ondersteuning nodig hebben. Dat zijn pakken meer middelen dan een paar jaar geleden. Toen zaten we ongeveer aan 63 miljoen euro. Jaar na jaar stijgen de budgetten. Vanaf het volgende schooljaar kunnen we dus heel veel kinderen bereiken.

Bovendien scheppen we ook mogelijkheden om die ondersteuning te maken op maat van het kind. We gaan weg uit de ivoren toren dat het voor iedereen gelijk is, twee uurtjes per week gedurende twee jaar. We geven de kans aan de netwerken zoals ze worden gevormd, om na te gaan hoe ze de middelen die ze hebben, gaan inzetten bij die kinderen en bij die leerkrachten die ze het meeste nodig hebben.

Inderdaad, scholen moeten nu kiezen. Met wie ga ik samenwerken? Met welke school buitengewoon onderwijs als regisseur? Het zijn zaken die we hier vorige week na een goede en grondige discussie hebben goedgekeurd in dit parlement.

Als minister zal ik nog eens mijn statement duidelijk maken. Elke school in Vlaanderen is vrij om te kiezen met welke andere school of met welk netwerk ze vanaf 1 september 2017 gaat samenwerken. We hebben zelfs decretaal vastgeklikt dat we uitgaan van de bestaande netwerken. Het is dus helemaal niet nodig dat scholen nu plots andere samenwerkingsverbanden gaan kiezen. Ik verzet mij ook totaal tegen machtsgrepen die zouden gebeuren op een andere manier. Scholen zijn wel vrij. Ze mogen dus de keuzes maken die ze willen.

Voor het schooljaar erna hebben we ook nog een aantal nieuwe regels gepland. Het is nuttig om vanaf 1 september te kijken hoe die netwerken zijn gevormd, hoe ze spontaan met elkaar samenwerken. Maken scholen of netwerken ook van de mogelijkheid gebruik om in het belang van kinderen, tussen de samenwerkingsverbanden die ze maken, middelen uit te wisselen, die ervoor kunnen zorgen dat scholen dichterbij de hulp krijgen die ze nodig hebben?

Collega Krekels, ik deel uw bezorgdheid. Onze boodschappen aan het veld zijn bijzonder duidelijk dat elke school vrij mag kiezen. Gisteren is er nog eens een brief gestuurd aan alle scholen om te melden dat de keuze vrij is.

Deze week is de week van de waarheid. We zullen zien hoe men samenwerkt. Laat ons dit nu eventjes afwachten, en daarna evalueren hoe de netwerken zich hebben gevormd. Ik ben ervan overtuigd dat op het terrein, ondanks de stemmen die we horen van een aantal scholen, heel veel scholen, over de netten heen, echt wel de handen in elkaar aan het slaan zijn.

Kathleen Krekels (N-VA): Minister, dank u voor uw heel duidelijke antwoord. Ik ben er heel erg blij mee en ik zal ook zeggen waarom. Vanmorgen las ik in de krant opnieuw een verhaal van een mama die niet weet wat er met de ondersteuning van haar kind gaat gebeuren. Ik vind dat erg. Wij zijn hier gewoon naast de kwestie bezig. Netoverschrijding is niet het belangrijkste. Het belangrijkste is dat een kind morgen weet welke ondersteuning het kan genieten. Als ik dan lees in de krant dat een mama van een kindje met een motorische beperking – we hebben het daar nog specifiek over gehad – niet weet of de leerkracht die vandaag ondersteuning geeft dit volgend jaar ook zal doen, dan denk ik dat dit niet klopt. Als dat bestaande netwerk voortgaat, kan die vrouw en kan de gon-begeleiding van nu binnen de werking van het netwerk wél de ondersteuning bieden aan dat kind. En dan zijn we daar vandaag wél al zeker van. Als de school en het centrum voor leerlingenbegeleiding

(CLB) zeggen dat ze niet weten hoe het georganiseerd is, dan denk ik: neen, we weten het wel want we hebben zelfs speciaal voor die kinderen van het type 4, speciaal voor die kinderen met een motorische beperking, ervoor gezorgd dat het rugzakprincipe gehanteerd blijft en dat zij wél de garantie hebben van individuele ondersteuning. Ik vind dat zo belangrijk.

Laat ons nu terug focussen op die leerkracht en die leerling, en laat ons op basis van wat er is beslist, duidelijk maken dat er voor volgend jaar wel duidelijkheid is en dat iedereen de ondersteuning zal krijgen die hij nodig heeft. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Kathleen Helsen (CD&V): Voorzitter, collega's, vorige week hebben wij hier een zeer uitvoerige bespreking gehad. Toen ik de vraag van mevrouw Krekels vandaag zag, heb ik alles er nog eens op nagelezen. Ik denk dat wij zeer duidelijk zijn geweest.

Minister, ik heb u vorige week gevraagd om de keuze van scholen zeer goed op te volgen. Niet enkel moet worden opgevolgd welke keuze ze maken, maar ik heb vorige week ook gezegd dat het interessant is om aan de scholen te vragen waarom ze bepaalde keuzes wel of niet hebben gemaakt. Mijn fractie heeft vorige week zeer duidelijk gesteld dat het kind centraal staat en dat de expertise die vandaag aanwezig is, in het belang van het kind ook in de toekomst op de beste manier moet worden ingezet. Dat blijft ons standpunt. Ik herhaal ook mijn vraag, die ik vorige week heb gesteld, over het waarom van bepaalde keuzes.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Collega's, minister, het zijn inderdaad de weken of de dagen van de waarheid. Ik hoop dat de uitgestoken hand van heel wat collega's op het terrein en – ik heb daar vandaag in een opiniestuk naar verwezen – van lokale schepenen van Onderwijs, die niet alleen rond dit thema maar rond heel wat maatschappelijke thema's alle scholen op het grondgebied van hun gemeente trachten bijeen te brengen, de komende dagen effectief wordt aanvaard. Dan zullen we zien, als het stof is opgetrokken en er geen oekazes of veto's zijn gesteld vanuit een van de hoofdkwartieren van een van de netten of koepels, of er inderdaad steden of regio's zijn waar de vier grote onderwijsinrichters samenwerken in het belang van kinderen en niet in het belang van de macht.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (sp.a): Collega's, ik ben heel blij met de bezorgdheid van mevrouw Krekels en van andere collega's uit de meerderheid, dat er zorg op maat moet worden gegarandeerd. Maar vorige week hebben we ervoor gewaarschuwd – en we zien het nu – dat dit niet zo evident loopt in de vorming van die ondersteuningsnetwerken.

Minister, u zegt dat 2017-2018 een overgangsjaar zal zijn. U zegt dat we hebben beslist dat de gon-middelen blijven toekomen en dat bijvoorbeeld een gemeenteschool en de kinderen van die gemeenteschool zullen worden bediend door een netwerk waarvan ook het vrij onderwijs een initiatiefnemer is. Maar zal dat op de lange termijn ook nog kunnen? Dat is de bezorgdheid die leeft, want we moeten kinderen zorg op maat geven. Die is, wat mij en mijn partij betreft, niet gebonden aan het net waar het kind schoolloopt maar wel aan zijn eigen noden. 'I told you so': zovelen hebben gewaarschuwd, en vandaag is er inderdaad al een gebrek aan duidelijkheid, een gebrek aan visie en een gebrek aan zorg.

De voorzitter: Sorry, mijnheer Rzoska, ik dacht, omdat mevrouw Meuleman hier niet is, dat Groen niet zou spreken.

De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): U moet me wel het woord geven, voorzitter, want ik heb beloofd dat ik hier zou interveniëren. Als ik dat niet toe krijg ik volgende week op de fractievergadering onder mijn voeten. Mevrouw Meuleman is ziek, ik neem het van haar over.

We hebben inderdaad vorige week een stevig debat gehad. Op verschillende punten hadden we natuurlijk een andere visie, maar ik ben het wel eens met uw pleidooi en uw verontwaardiging, mevrouw Krekels. Ik kan me ook wel gedeeltelijk vinden in het antwoord van de minister. Het kan niet zijn, dat één, kinderen die zorg nodig hebben, vandaag niet weten wat er volgend jaar gaat gebeuren. Die onduidelijkheid moet zo snel mogelijk weg. Het kan, in mijn ogen en in de ogen van mijn fractie, nog veel minder zijn dat men op de kap van die kinderen die eigenlijk steun nodig hebben, een machtsstrijd gaat voeren.

Ik denk dat we dit kamerbreed moeten veroordelen. Ik roep u op, minister, – u hebt dat al gedaan – om dit toch te bewaken. Het is niet in het belang van de kinderen die de steun nodig hebben, dat we – zoals een eminente collega vandaag in de krant schreef – een schoolstrijd krijgen.

Minister Hilde Crevits: U doet dat goed, mijnheer Rzoska, als u zo over onderwijs interenieert. Ik heb ook dat artikel in de krant gelezen.

Alle scholen in Vlaanderen hebben bericht gekregen dat ze volgend schooljaar 100 procent van hun GON-uren terugkrijgen. Er is geen enkel argument waarom scholen nu op dit ogenblik aan ouders zouden zeggen dat ze het niet weten, dat het niet zal gaan, dat ze in onduidelijkheid leven. Ze hebben alle info.

Verder – en dat wil ik toch ook zeggen –: de wijze waarop het netwerk georganiseerd is, hetzij netgebonden, hetzij netoverstijgend, kan nooit een argument zijn om kinderen dichtbij de zorg te ontszeggen. De parlementsleden hebben expliciet via een amendement een clausule ingelast zodat over de netten heen de samenwerkingverbanden de handen in elkaar kunnen slaan om de kinderen dichtbij zorg te geven. Zelfs als we volgende week met een schema zouden komen en vaststellen dat iedereen redelijk sterk naar zijn eigen net heeft gekeken, dan zal dat nooit een argument kunnen zijn om te zeggen 'wij moeten hier 50 kilometer ver rijden omdat we toevallig in zo'n netwerk zitten. De kans, de mogelijkheid bestaat, en wat mij betreft, als men het niet OK doet, moeten we kijken of we er een plicht van kunnen maken. Maar alle hefboomen zijn aanwezig om ervoor te zorgen dat ook netgebonden verbanden de handen in elkaar zullen slaan.

De commotie van de afgelopen dagen, mijnheer De Ro, – u hebt ze ook zien ontstaan – gaat over een clausule voor 2018. Daarin staat dat het publieke net sowieso, collega's, in het bijzonder collega Gennez, moet samenwerken. Maar ook dat is een logische bepaling, want toen ik net minister was, hebben een aantal collega's, waaronder mevrouw Meuleman maar ook mevrouw Gennez, gezegd dat ik werk moest maken van die samenwerking met het publieke net. Dat is nu ingeschreven. Dat kan nooit een argument zijn om in 2018 te gaan zeggen: 'Ah, we mogen niet meer samenwerken met een school van – bijvoorbeeld – het katholieke net'. We hebben expliciet in onze decretale tekst de mogelijkheid ingeschreven om samen te werken, en zelfs om middelen in dat verband uit te wisselen.

Ik zal er samen met jullie, als minister, zeker over waken dat de extra middelen waarin we nu voorzien, en de volledige 104 of 107 miljoen euro worden aangewend in het belang van het kind en voor de versterking van onze leerkrachten, van de eerste tot de laatste euro.

Kathleen Krekels (N-VA): Dank u wel, collega's, voor de tussenkomsten. Dank u wel, minister, voor uw duidelijk antwoord.

We zijn hier wel bezig over ons onderwijs. Ons onderwijs is eigenlijk een grote rijkdom in Vlaanderen. Wij moeten ervoor zorgen dat ieder kind, het hoogbegaafde kind, het gewone gemiddeld verstandige kind, het kind met specifieke behoeften, daar een plaats in krijgt. We moeten ervoor zorgen dat er ondersteuning is waar nodig. We willen niet tekort doen aan het hoogbegaafde kind, niet aan het gewone gemiddeld verstandige kind en niet aan het kind met specifieke onderwijsbehoeften. Als we de kracht van ons onderwijs willen behouden, als we het niveau willen behouden, zullen we in die ondersteuning moeten voorzien voor al degenen die het nodig hebben.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Caroline Gennez aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de problemen van de combinatie Overeenkomst Alternerende Opleiding (OAO) en vakantiewerk

ACTUELE VRAAG van Kathleen Helsen aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over vakantiewerk voor studenten in een alternerende opleiding

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (sp.a): Minister, bijna 10.000 jongeren gaan vandaag naar school en leren op twee plekken: op de schoolbank en ze doen ervaring op of leren een stiel op de werkplek. Dat is heel interessant voor heel veel jongeren omdat hen dat extra voorbereidt op de arbeidsmarkt. Maar het zijn wel leerlingen zoals alle andere leerlingen, zij leren voor een kwalificatie, een diploma. Wij vinden het dan ook evident dat die leerlingen, als ze dat willen, vakantiewerk kunnen doen waarmee ze een mooi centje kunnen bijverdienen, aan dezelfde voorwaarden als alle andere leerlingen en alle andere studenten die in de zomer-vakantie bijvoorbeeld een job in de horeca gaan uitoefenen.

Maar wat blijkt? Door het nieuwe stelsel duaal leren, dat sinds 1 september via een aantal proefprojecten van kracht is, zullen voor deze schoolvakantie heel wat jongeren niet in hetzelfde stelsel kunnen gaan werken. Dat is natuurlijk een discriminatie en we roepen op om die dringend aan te pakken. We hebben gezien dat uw federale collega van Werk bereid is om daar werk van te maken. We willen bij dezen peilen naar de stand van zaken omdat discriminatie van jongeren in het duaal leren nooit door de beugel kan: ook zij hebben recht op een goedbetaalde vakantiejob.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Kathleen Helsen (CD&V): Minister, collega Gennez heeft het thema al aangekaart. Er zijn een aantal jongeren in Vlaanderen die heel graag vakantiewerk doen. Het duurt nog twee weken en ze kunnen eraan beginnen.

Vandaag zijn er jongeren die in het systeem van leren en werken schoollopen en dat zonder problemen kunnen, maar er zijn ook jongeren die dat door het traject waarin ze zitten, niet kunnen. Het is belangrijk dat alle jongeren die graag werken in Vlaanderen de kans krijgen om te gaan werken en dat wij de wetgeving die dat vandaag belemmert, hervormen zodat alle jongeren die graag vakantiewerk doen en daarvoor de leeftijd bereikt hebben waarop dat mogelijk is, dat ook kunnen. Het zou bijzonder jammer zijn dat het nieuwe systeem duaal leren daar een belemmering in zou zijn omdat jongeren dan door dat systeem in de toekomst niet meer

zouden vragen om in het gepaste traject terecht te komen, maar in het traject dat hun ook in de vakantie mogelijkheden biedt om te werken. Dat zou bijzonder jammer zijn omdat elk traject een bepaalde doelstelling heeft en de jongeren op maat begeleidt. Dat zou in de toekomst perfect mogelijk moeten blijven.

Minister, vandaar mijn vraag om deze problematiek zeker op te nemen om ervoor te zorgen dat deze jongeren alle kansen krijgen in de toekomst, en om vandaag duidelijk weer te geven voor wie er nu precies een probleem is. Voor wie moet de problematiek worden opgelost, op welke manier en tegen welk tijdstip?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, ik ga starten met een misvatting uit de wereld te helpen: het stelsel van duaal leren is niet discriminerend. De studentenarbeid wordt geregeld in de federale wet van 1978. Het was de bedoeling om studenten in de loop van hun eerste stappen op de arbeidsmarkt te beschermen. Men heeft allerlei regels uitgevonden.

Dat heeft heel vreemde gevolgen. Ik kijk even naar mijn papier om het zeker juist te zeggen. Volgens de huidige wetgeving kunnen jongeren die deeltijds onderwijs volgen geen vakantiejob verrichten als ze een leercontract hebben of als ze een deeltijdse arbeidsovereenkomst hebben of als ze een industrieel leercontract hebben. Dat was vroeger zo en dat is nog altijd zo. Jongeren in deeltijds onderwijs zonder arbeidsovereenkomst kunnen dat wel. Jongeren die in een brugproject zitten, kunnen dat niet. Je zit vandaag dus met een heel ongelijke situatie.

De mogelijkheden voor studentenarbeid zijn de voorbije jaren zo erg uitgebreid dat het wat ons betreft echt niet meer verantwoord is om jongeren die deeltijds leren en deeltijds werken, uit te sluiten van vakantiewerk. Minister Muyters en ik hebben een tijd geleden een brief geschreven aan vicepremier Peeters om te vragen dat voor jongeren die duaal leren volgen, studentenwerk toch mogelijk zou zijn omdat er nog een extra argument komt, namelijk dat we die duale trajecten ook mogelijk maken in het voltijds onderwijs. Daardoor krijgt het duaal leren ook een plek in ons voltijds onderwijs en zullen er in de komende jaren dus nog meer jongeren in een dergelijke situatie verzeild geraken.

Ook de SERV, die zeer recent een advies heeft gegeven over duaal leren, pleit ervoor om jongeren toe te laten vakantiewerk te doen.

Vicepremier Peeters heeft mij inderdaad een antwoord bezorgd dat hij dit opgelost wil zien. Maar hij kan dat niet alleen doen. De regelgeving bepaalt dat de Nationale Arbeidsraad (NAR) hierover een advies moet geven. Dat advies is er nu. Tot mijn verbazing is dat niet unaniem positief, zijn er een paar partners bij de werknemers die zich wat zorgen maken. Maar het besluit ligt in elk geval klaar en ligt op dit ogenblik bij de Raad van State. Het is de bedoeling om die studentenarbeid mogelijk te maken vanaf deze zomer, juli 2017.

Ik heb gisteren nogmaals een nieuwsbrief verstuurd aan alle scholen, met de melding dat we dat opgelost willen zien, dat de vicepremier dat ook heeft bevestigd. Ik ga ervan uit dat dit nog geregeld geraakt voor 1 september 2017. Maar dan is het niet alleen voor de jongeren in duaal leren. Alle jongeren die deeltijds leren en werken, zouden van de mogelijkheden kunnen genieten.

Ik wil daarbij twee kanttekeningen plaatsen. Je kunt geen vakantiewerk doen in de periode waarin je naar school gaat en les volgt. Dat is de eerste kanttekening. En ten tweede zul je ook geen vakantiewerk kunnen doen bij de werkgever waar je een arbeidsplaats hebt. Maar dat is eigenlijk ook een heel logische vraag die wordt gesteld, zodat je die twee systemen niet met elkaar zou mengen.

Collega's, ik hoop echt dat alles gepubliceerd geraakt voor 1 juli. En dan komt het licht op groen voor een grote groep jongeren om vakantiewerk te kunnen doen.

Ik neem aan dat de urgentie nu overal wordt gevoeld, niet het minst dankzij de getuigenissen van heel wat jongeren die ons hebben bereikt. Zo is er Hans uit Mechelen, die les volgt in het CDO Spoor 5. Hij zegt: 'Ik heb dat extra centje echt wel nodig om rond te komen. Ik ben alleenstaand, ik wil toch mijn diploma halen. Ik heb de voorbije jaren altijd vakantiewerk gedaan, ik wil dat nu ook graag doen. Ik zit in een overeenkomst altemnerende opleiding.' Tot nu toe zit hij nog steeds in die onzekerheid. Het is voor heel veel jongeren heel belangrijk dat dit snel opgelost geraakt. Want hij zegt altijd: 'Normaal gezien geef ik op 1 juni aan of ik al dan niet kom werken in de zomervakantie.' Die deadline is intussen verstreken bij die werkgever. Hans lijkt in dit concrete geval, want we zijn al halverwege juni, zijn geliefde vakantiejob mis te lopen omdat die werkgever natuurlijk in onzekerheid verkeert.

Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik begrijp goed dat het de bedoeling is om het probleem op te lossen voor alle leerlingen, ongeacht of zij in het voltijds of in het deeltijds onderwijs schoollopen en ongeacht welke traject ze volgen binnen het deeltijds onderwijs. Dus ook voor diegenen die een stageovereenkomst hebben of voor diegenen die een brugproject doorlopen, is er de mogelijkheid om vakantiewerk te doen vanaf deze zomervakantie. Als dat de oplossing is, is dat zeer positief.

Mevrouw Gennez verwijst naar de financiële consequenties die er zijn voor jongeren. Dat is voor een aantal jongeren zeer belangrijk. Maar ook als wij deze jongeren extra kansen willen geven om werkervaring op te doen, wat voor hen ook cruciaal is, vind ik het heel positief dat wij die kans bieden dat zij ook in de vakantie kunnen leren.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord

Kris Van Dijck (N-VA): Minister, het is zeer positief dat we een zekere vorm van discriminatie wegwerken waarbij alle scholieren en studenten hun studentenarbeid kunnen verrichten. Ik wil hier wel een kanttekening bij maken en dat was volgens mij een van de redenen waarom dat tot op heden onmogelijk werd gemaakt, namelijk dat altemnerend werken/leren nog altijd een opleiding is. Sommigen vrezen nog altijd dat wanneer ze worden geconfronteerd met studentenarbeid, het een in het ander zal voortvloeien of dat men van het traject zal afwijken. Het ene mag niet interveniëren in het andere. Dat zou de altemnerende opleidingen hypothekeren en dat zou echt betreurenswaardig zijn.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Minister, de Federale Regering heeft een nieuw statuut uitgewerkt voor studenten/ondernemers met toch wat vrijstellingen voor de eerste inkomens.

Ik vroeg me gewoon af of, als hier mogelijk wordt gemaakt dat leerlingen in dit statuut ook vakantiewerk kunnen doen, het statuut van studenten-ondernemers ook voor hen is opgesteld.

Er zijn nogal wat jongeren die net uit het leerplichtonderwijs zijn gestapt en die toch nog proberen een diploma te halen via de Centrale Examencommissie. Van hen krijg ik regelmatig volgende vraag: voor korte arbeid, die 475 uur, komen we niet meer in aanmerking omdat we niet meer ten laste van onze ouders zijn, maar we willen nog wel op ons ritme voltijds studeren en studentenarbeid doen.

Het is misschien toch een bijzondere doelgroep waar we rekening mee moeten houden.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, collega Meuleman heeft in haar afwezigheid niet enkel collega Rzoska huistaken gegeven, maar ook aan mij.

Minister, het is een goede zaak dat er een oplossing komt voor het vakantiewerk voor studenten die in het traject voor alternerend leren zitten. U hebt zelf ook de adviezen van de SERV aangehaald. Ik zou willen vragen om die ter harte te nemen en ermee aan de slag te gaan. Of het nu gaat over het uitrollen van duaal leren in het onderwijs en het nagaan of het mogelijk is in het aso of het hoger onderwijs, of het gaat over het aansturen en de governance-structurenafbakening van de doelgroepen en de timing, er worden heel wat goede adviezen meegegeven door de SERV. Ik zou u willen vragen om daarop in te gaan en ermee aan de slag te gaan.

Minister Hilde Crevits: Collega's, we hebben zopas een fantastisch moment beleefd: één vrouw heeft twee mannen nodig om haar te vervangen als ze afwezig is. Toch gefeliciteerd, collega's, u hebt het goed gedaan.

Collega Gennez, onze brief aan vicepremier Peeters is in september 2016 verstuurd. Hij heeft daarop zeer snel advies gevraagd aan de Nationale Arbeidsraad (NAR) die vorige week advies heeft uitgebracht. Ik vind het ook jammer dat het advies zo laat is, maar zonder het advies kun je niets doen omdat het er moet zijn volgens de regelgeving.

U hebt gelijk als u naar Hans uit Mechelen verwijst. Er zijn nog vele anderen die ook in dezelfde situatie zitten. We proberen het op te lossen, maar u kunt me moeilijk verwijten – en heb dat ook niet gedaan – dat ik mijn brief niet op tijd heb verstuurd. We hebben dat al in september gedaan omdat we merkten dat er toch een onbillijkheid aan het ontstaan was, zeker als we het duaal leren volle slagkracht willen geven.

Collega Helsen, u hebt heel terecht een aantal doelgroepen vernoemd. Alle doelgroepen die door u vermeld zijn, vallen eronder.

Collega De Ro, uw vraag moet ik checken omdat het over heel specifieke statuten gaat. Ik heb er geen zicht op of die erbij zijn of niet en zo niet, moeten we nagaan hoe we daarvoor een oplossing kunnen vinden. Hier stelde zich een acute vraag rond deeltijds leren-deeltijds werken.

Collega Annouri, evident gaan we de adviezen van de SERV ter harte nemen. Ik denk dat er gisteren eentje in mijn bus is gevallen. Het zijn natuurlijk bredere adviezen die gaan over het globale statuut. Hier willen we wel proberen om jongeren de mogelijkheid te geven om een vakantiejob uit te oefenen.

Collega De Ro, het blijft hier uiteraard gaan over een alternerende opleiding. Dat is niet student-ondernemer. Het zijn jongeren die leren om een diploma te behalen en te werken. Ik zal toch laten onderzoeken hoe we met uw vraag kunnen omgaan.

Ik ben ervan overtuigd dat het zal lukken omdat vicepremier Peeters mij ook heeft bevestigd dat hij zeer binnenkort het licht op groen zal kunnen zetten. Het ligt bij de Raad van State en zodra het terug is, kan het worden gepubliceerd.

Caroline Gennez (sp.a): We wensen alle scholen, alle werkgevers en vooral alle studenten heel veel succes bij hun studentenjob. We hopen dat collega

Peeters spoed zegt achter zijn werkzaamheden en dat u, minister, alle scholen waar nu nog wat onrust is, heel snel op de hoogte brengt van het goede nieuws.
(Applaus bij sp.a)

Kathleen Helsen (CD&V): Minister, ik denk dat er goed werk wordt geleverd. Ik hoop dat het tijdig kan worden afgewerkt. Belangrijk is om na te gaan welke communicatiekanalen er allemaal kunnen worden ingezet om zeer spoedig te communiceren naar jongeren, naar werkgevers en naar scholen zodat iedereen op zeer korte tijd geïnformeerd is.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– De vergadering wordt geschorst om 17.00 uur.

– De vergadering wordt hervat om 17.09 uur.

VOORSTEL VAN DECREET van Willem-Frederik Schiltz, Matthias Diependaele, Peter Van Rompuy, Jos Lantmeeters, Jenne De Potter en Paul Cordy houdende wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat de opcentiemen op de onroerende voorheffing betreft – 1187 (2016-2017) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Willem-Frederik Schiltz bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van decreet van Willem-Frederik Schiltz, Matthias Diependaele, Peter Van Rompuy, Jos Lantmeeters, Jenne De Potter en Paul Cordy houdende wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat de opcentiemen op de onroerende voorheffing betreft.

Mijnheer Schiltz, ik veronderstel dat u even gaat toelichten waarom u wilt overgaan tot de spoedbehandeling.

De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Zeer zeker, voorzitter.

Collega's, het voorstel van decreet dat voorligt, is een klein voorstel, dat in een vangnet wil voorzien voor gemeenten of provincies wier raad niet tijdig een besluit heeft genomen om de opcentiemen vast te stellen. Dat zou betekenen dat die gemeenten of provincies, en dan vooral de gemeenten, zonder een aanzienlijke inkomstenbron zouden vallen. De gemeentelijke opcentiemen vertegenwoordigen in het algemeen een belangrijk aandeel van de gemeentelijke inkomsten.

Er zijn twee gemeenten die momenteel in die situatie verkeren en waarvoor wordt gepoogd dat te remediëren. In de huidige Codex Fiscaliteit is niet in een regeling voorzien voor wat men moet doen met gemeenten die niet tijdig een dergelijk gemeenteraadsbesluit of -beslissing hebben genomen. Die gemeenten dreigen bijgevolg zonder een belangrijk deel van hun inkomsten te vallen, en om dat te kunnen remediëren, zouden wij nog voor het zomerreces dit voorstel van decreet goedgekeurd moeten kunnen krijgen, om de Vlaamse Belastingdienst toe te staan om de juiste bedragen te kunnen inkohieren.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Ik wil daar toch een kleine aanvulling op doen. Het is zo dat we de logica die wordt gebruikt bij de opcentiemen op de personenbelasting, ook willen toepassen voor de onroerende voorheffing. Dat is het grote verschil: je gaat diezelfde logica toepassen.

De voorzitter: We hebben het er wel over dat men zich even kan aansluiten en zeggen waarom men vindt dat we moeten overgaan tot de spoedbehandeling. We gaan niet inhoudelijk in op het voorstel van decreet. Mijnheer Van Rompuy, ik had aan uw ogen gezien dat u het daarover wou hebben.

Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Dan stemmen wij bij zitten en opstaan over het voorstel tot spoedbehandeling.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel wensen aan te nemen, wordt verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het voorstel tot spoedbehandeling is aangenomen. Dan stel ik voor dat het voorstel van decreet van Willem-Frederik Schiltz, Matthias Diependaele, Peter Van Rompuy, Jos Lantmeeters, Jenne De Potter en Paul Cordy houdende wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat de opcentiemen op de onroerende voorheffing betreft onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? *(Instemming)*

Het incident is gesloten.

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van Willem-Frederik Schiltz, Matthias Diependaele, Peter Van Rompuy, Jos Lantmeeters, Jenne De Potter en Paul Cordy houdende wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat de opcentiemen op de onroerende voorheffing betreft.

De algemene bespreking is geopend.

Ik stel voor dat de hoofdiener even toelicht waar het over gaat, en dan kan de rest zich daar eventueel bij aansluiten.

De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Collega's, zoals u ongetwijfeld allemaal weet, is in de Codex Fiscaliteit bepaald dat de steden en gemeenten en de provincies voor een bepaalde datum de opcentiemen op de onroerende voorheffing moeten vaststellen. Als die datum echter wordt overschreden of als er geen beslissing wordt genomen of kan worden genomen, dan is er momenteel een juridisch vacuüm. Met andere woorden: de Vlaamse Belastingdienst heeft geen instructies over wat hij dan moet doen. Moeten de opcentiemen al dan niet op nul worden gezet? Moeten de opcentiemen van het vorige jaar in aanmerking worden genomen? Daar was geen duidelijkheid over.

Zoals gezegd, verkeren twee gemeenten thans in die situatie. Ze dreigen dus een belangrijk deel van hun inkomsten mis te lopen. We hebben gekozen om die lacune te remediëren door ervoor te kiezen om de Vlaamse Belastingdienst toe te staan om, indien er geen tijdig besluit is genomen, de opcentiemen van het voorgaande jaar in aanmerking te nemen en aldus in te kohieren. Op die manier vermijden we dat gemeenten door omstandigheden, die talrijk kunnen zijn,

zonder een belangrijk deel van hun inkomsten zouden dreigen te vallen, en dus ook de continuïteit van de dienstverlening aan de burger in het gedrang zou kunnen komen.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Ik was daarjuist inderdaad verkeerd. Mijn excuses daarvoor. We willen eigenlijk een onduidelijkheid in de regelgeving rechtzetten. Er worden verschillende logica's toegepast bij de opcentiemen op de personenbelasting en de opcentiemen op de onroerende voorheffing. Door deze regel nu in te voeren, is er eigenlijk dezelfde logica, die zegt dat, als een gemeente niet beslist of niet vernieuwt, ze terugvalt op de regeling van het jaar daarvoor. Dat is de logica die nu voor de beide regelingen wordt toegepast.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Dit is een principe dat in andere fiscale materies ook wordt toegepast en dat nu wordt doorgetrokken voor een belasting die voor de lokale besturen van vitaal belang is, zodat er geen ongelukken gebeuren indien men in zeer uitzonderlijke omstandigheden een bepaalde deadline niet zou halen.

Op die manier heb ik op een andere manier en voor een derde keer hetzelfde gezegd als de twee anderen.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, collega's, mijn fractie zal het voorstel straks goedkeuren, aangezien het inderdaad een gelijkaardige regeling is. Op dit moment bestaat die niet en die wordt nu wel ingevoerd om dit eigenlijk in overeenstemming te brengen met gelijkaardige bestaande regelgeving.

Dus hebben we er ook geen problemen mee dat het behoorlijk laat wordt geagendeerd, maar we zullen het principe goedkeuren. Ik bedoel dat het behoorlijk laat op de agenda is gezet. We zullen straks het voorstel steunen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 1187/1)

– *De artikelen 1 tot en met 5 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VLAAMS INSTITUUT VOOR VREDE EN GEWELDPREVENTIE

Benoeming van twee leden van de raad van bestuur

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is overeenkomstig artikel 7 van het decreet van 7 mei 2004 houdende oprichting van een Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie bij het Vlaams Parlement de benoeming van twee leden van de raad van bestuur van dat instituut, ter vervanging van de heer Philippe Haeyaert en mevrouw Brigitte Herremans, ontslagnemend, destijds benoemd op voordracht van het vrijwillig samenwerkingsverband van Nederlandstalige vredesorganisaties.

Het samenwerkingsverband heeft bij brief van 9 mei 2017 mevrouw Kristina De Winter en de heer Georges Spriet voorgedragen voor benoeming met ingang van 1 juli 2017.

Vraagt iemand hieromtrent nog het woord? *(Nee)*

Aangezien het aantal kandidaten overeenstemt met het aantal toe te wijzen plaatsen, verklaar ik mevrouw Kristina De Winter en de heer Georges Spriet met ingang van 1 juli 2017 benoemd tot lid van de raad van bestuur van het Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie.

**REKENING VAN HET VLAAMS PARLEMENT OVER HET BOEKJAAR 2016
– 11 (2016-2017) – Nr. 1**

**REKENING VAN DE VLAAMSE OMBUDSDIENST VOOR HET BEGROTINGS-
JAAR 2016
– 45-A (2016-2017) – Nr. 1**

**REKENING VAN HET KINDERRECHTENCOMMISSARIAAT VOOR HET
BEGROTINGSJAAR 2016
– 46-A (2016-2017) – Nr. 1**

**REKENING VAN HET VLAAMS VREDESINSTITUUT VOOR HET
BEGROTINGSJAAR 2016
– 48-A (2016-2017) – Nr. 1**

Bespreking en stemmingen

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de rekening van het Vlaams Parlement over het boekjaar 2016 en de rekeningen van de Vlaamse Ombudsdienst, het Kinderrechtencommissariaat en het Vlaams Vredesinstituut voor het begrotingsjaar 2016.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Claes, secretaris, heeft het woord.

Sonja Claes (CD&V): Straks gaan we de rekeningen van het Vlaams Parlement goedkeuren of vragen om die goed te keuren. De rekeningen werden gecontroleerd door het Rekenhof en goedgekeurd door het Bureau op 6 juni 2017. Straks zullen ze worden voorgelegd aan de plenaire vergadering.

Ik geef een korte toelichting bij de rekeningen. De documenten zijn ter beschikking indien u meer informatie wenst.

De economische afsluiting, de resultatenrekening, de bedrijfsopbrengsten bedroegen in 2016 95 miljoen euro, waarvan een dotatie van 93,3 miljoen euro het belangrijkste was. De bedrijfskosten bedroegen 91,1 miljoen euro of 2,3 miljoen euro minder dan 2015. Dat resulteert in een bedrijfsresultaat van 3,9 miljoen euro.

Na verwerking van het financieel en het uitzonderlijk resultaat, bedraagt het economisch resultaat van het boekjaar 3,7 miljoen euro. De balans en resultatenrekening 2016 geven een gedetailleerd inzicht in de rekening 2016 en zijn opgenomen als parlementair document. We verzoeken dan ook het Vlaams Parlement om de rekening goed te keuren.

Dan zijn er ook nog de rekeningen van de PPI's, die ter goedkeuring worden voorgelegd, zoals voorzien in de oprichtingsdecreten van die instellingen. Ook die

documenten werden bezorgd, en in naam van die instellingen verzoek ik om de rekeningen van 2016 van de drie PPI's goed te keuren.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

Mag ik aannemen dat de rekening van het Vlaams Parlement over het boekjaar 2016 en de rekeningen van de Vlaamse Ombudsdienst, het Kinderrechten-commissariaat en het Vlaams Vredesinstituut voor het begrotingsjaar 2016 eenparig zijn aangenomen? *(Instemming)*

Dan is aldus besloten.

VOORSTEL VAN DECREET van Willem-Frederik Schiltz, Matthias Diependaele, Peter Van Rompuy, Jos Lantmeeters, Jenne De Potter en Paul Cordy houdende wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat de opcentiemen op de onroerende voorheffing betreft

– 1187 (2016-2017) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

79 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
79 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 21 juni 2017 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

Ik wens u een behouden thuiskomst en een zonnige avond toe.

– De vergadering wordt gesloten om 17.19 uur.

BIJLAGEN

Aanwezigheden**Aanwezig**

Imade Annouri, Rob Beenders, Robrecht Bothuyne, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Paul Cordy, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Ortwin Depoortere, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Tine Soens, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Wouter Vanbesien, Ludo Van Campenhout, Joris Vandenbroucke, Koen Van den Heuvel, Francesco Vanderjeugd, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Karl Vanlouwe, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Peter Wouters, Herman Wynants.

Afwezig met kennisgeving

Rik Daems, Marnic De Meulemeester, Katrien Schryvers: ambtsverplichtingen;

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Jan Bertels, Karin Brouwers, Bart Caron, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Jean-Jacques De Gucht, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Lies Jans, Vera Jans, Marius Meremans, Peter Persyn, Joris Poschet, Freya Saeys, Katia Segers, Ann Soete, Martine Taelman, Wilfried Vandaele, Elke Van den Brandt, Tine van der Vloet, Miranda Van Eetvelde, Bart Van Malderen, Manuela Van Werde: door het Vlaams Parlement toegestane zending;

Guy D'haeseleer, Yamila Idrissi, Elisabeth Meuleman, Steve Vandenberghe, Freya Van den Bossche, Johan Verstreken: gezondheidsredenen.

Afwezig zonder kennisgeving

Ward Kennes

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers**Stemming nr.1:****JA-stemmen:**

Imade Annouri, Rob Beenders, Robrecht Bothuyne, Vera Celis, An Christiaens, Sonja Claes, Paul Cordy, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, An Moerenhout,

Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Axel Ronse, Björn Rzoska, Willem-Frederik Schiltz, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Tine Soens, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Peter Wouters, Herman Wynants